

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2021. május 12.
Közéleti, kulturális és életmódmagazin

Ötven éve táplálja a reményt

Lénárt Mária nővérre mindenben
számíthatnak a betegek

12

A PAULAY ŐSZE
Az ingatlanfejlesztők
és az önkormányzat közösen
újítják meg a közterületet

11

KUPONOK TERÉZVÁROSI
VENDÉGLÁTÓHELYEKRE

27

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első keddi 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Gyórfy Máté alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-es számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-es számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 17.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal (recepción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: a (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-0506-es számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-3806-es számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a (06-30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Értelmi Foglyatkozók Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18. Tel.: 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Rt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés

1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, Telefon: 473-2714
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitva tartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8.00–16.30, péntek: 8.00–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest Andrássy út 55.

1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitva tartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,

szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélkapu nélkül is). Az ügyfélszolgálat felvilágosítást
ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, E-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.

Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,

342-0907, 342-0908, 342-0909.

Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138

Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 351 8939

Hétfő: 8:00–18:00, kedd: 8:00–16:00 szerda: 8:00–16:30,
csütörtök: 8:00–16:00 péntek: 8:00–13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Greskovics Borbála, Hegyi András,
Komjáthy Anna, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szilágyi Erika, Takács Gergely, Török Attila

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
dr. Bundula Csaba, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Matolcsi Györgyné,
Molnár Gergely, Óvári Gyula

Tulajdonosi bizottság

Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Bencsik Zoltán, Császárné Csóka Ilona, Csontos Gyöngyi,
Konta Cintia Dóra, Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szász Károly, Varga Máté

A semmelyes fogadóóra hatáskörrel rendelkező ügyintézésre nem alkalmas.

Köszönet és köszönés

Ha nem csodálnám eléggé a terézvárosi mesterembereket a szakértelmükért és egyediségükért, akkor megtudom Ági riportjából, hogy a Szófia és az Izabella utca sarkán működő cipőjavító műhelyben azok a gazdik, akiknek a behozott lábberlijét a kutyájuk rágta szét, kupont kapnak a szomszédos kisállat-kereskedésbe. Ha maradt volna még bármi kétségem afelől, hogy a világ legelkötelezettebb emberei itt laknak, akkor megérkezik Orsi szívbe markoló portréja az ötven éve a hivatásának élő ápolónőről. Aztán jön egy üzenet Emesétől, hogy egy bácsi kéri annak a két vendéglőnek az elérhetőségét, amelyekről az elmúlt két lapszámunkban olvastott, mert akkor tőlük fog ebédet rendelni: hatalmas boldogság, hogy összeköthetjük a város legjobb éttermeit (amelyek – mit ad Isten – pont a kerületben vannak) az itt élőkkel.

Az elmúlt egy évben, amíg a Terézváros magazint szerkesztettem, több tucat elképesztő történetet olvastam vagy írtam erről a csodálatos városrészről és a benne élőkéről, dolgozókról. Ritka szép és hálás része volt ez a munkámnak. Büszke vagyok ezekre az írásokra, ahogy arra is, hogy tagja lehettem a terézvárosi önkormányzat hivatalában évtizedek óta formálódó közösségnek, amely minden tagját megbecsüli. Amely megrendülten gyászol, ha valakit elveszít: olyan hiteles-szép búcsút, amelyet a jegyző úr írt a múlt héten elhunyt kedves kollégáról, alig olvasni. Nagyon sokat elárul arról, hogy hogyan viszonyulnak egymáshoz az itt dolgozók.

Ez az utolsó lapszám, amelyet én szerkesztettem, nehéz szívvel búcsúzom önöktől, a kollégáktól, Terézvárostól! Azt kívánom, maradjanak olyanok, amilyeneknek megismertem mindnyájukat.

Szeretettel, **Kertész Anna**

Éjjel-nappal ránk vigyáznak

A végsőkig kitartanak a tűzoltóink

Garantált az erős hatás

Kemény Zsófi a terézvárosi slammerek bátorságáról

A cipőmentés az életük

Generációk óta szolgálja a vevőket a Nietsch-Hajmási család

Fűszeres életzés a köröndön

Kétszáz indiai fogást tart az étlapján a Haveli

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Kertész Anna **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzletág igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 1/342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Folytatódik a csomagosztás

Továbbra is lehet jelentkezni a nyugdíjasok, nagycsaládosok, munkanélküliek számára kiosztandó élelmiszer-csomagokért.

Terézváros önkormányzata az idén már ötödik alkalommal élelmiszer-csomaggal is segíti azokat a VI. kerületben élőket, akik anyagi gondokkal küzdenek.

Május végéig tart az akció, amelyben a Szófia utca 7. szám alatti Szolidaritási Központban tartós élelmiszerekből álló csomagot kaphatnak azok, akik három vagy több gyermeket nevelnek, egyedülálló szülők, nyugdíjasok, illetve a munkahelyüket elvesztették. Egyedül élők esetén a jövedelem nem haladhatja meg a 150 000 forintot, családban élők esetén pedig az egy főre eső jövedelem nem haladhatja meg a 120 000 forintot.

A Szolidaritás Központ hétfőnként 13–18, kedden 9–14, csütörtökön pedig 9–14 óra között tart nyitva. Előzetes bejelentkezés nem szükséges, a sorszámozás a nyitás előtt egy órával kezdődik.

A csomag átvételéhez szükséges a személyazonosságot igazoló okmány, a lakcímkártya, jövedelemigazolás (nyugdíjértesítő, fizetési szelvény, kereseti kimutatás, munkaügyi központ igazolása). Háztartásonként egy csomag igényelhető.

További információ Varga Lászlónétól kérhető szerdán és pénteken a +36 1 342 0904-es telefonszámon.

Érvényesek még a Széchenyi fürdő-jegyek

Most is érvényesek a kerületi nyugdíjasok Széchenyi fürdőbe szóló belépőjegyei.

A járvány miatt szépkorú lakosainknak nem volt esélyük felhasználni az önkormányzat által tavaly kiosztott, a Széchenyi gyógyfürdőbe szóló belépőket, ezért a voucherek érvényességét 2021. december 31-ig meghosszabbították.

Mivel a fürdő május 1-jével megnyitotta kapuit, eljött a pillanat, hogy – az elmaradt egészségnapokat felidézve – a nyugdíjasok díjmentesen kihasználják a strand szolgáltatásait.

A belépéshez feltétlenül szükséges a védettségi igazolvány és a személyi igazolvány vagy útlevél együttes felmutatása!

Az önkormányzat tavaly ősszel 500 ingyenes belépőt osztott ki a kerületben élő 62 évnél idősebb lakosoknak.

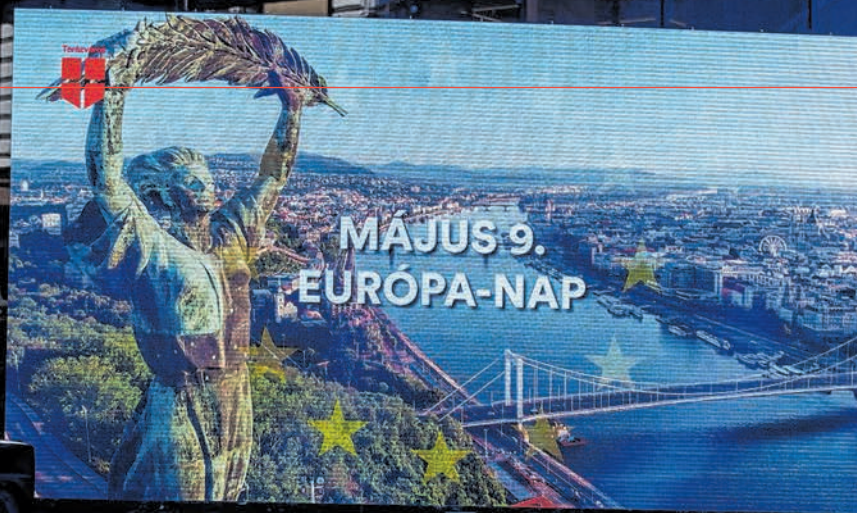

FOTÓ: BEREZ VÁLTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A gyerekeket is várjuk a hivatalba!

A polgármesteri hivatal épületében egy szépen megújult játszósarok és egy baba-mama szoba is várja a családokat. Az ötletadó alpolgármester, dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna mindenkit arra biztat, hogy bátran hozzák magukkal a gyerekeket is az ügyintézésekre, hiszen ott már méltó körülmények között tudjuk fogadni őket.

„Kisbabával, gyermekekkel ügyet intézni nem egyszerű, előfordulhat, hogy várni kell, és nem mindegy, hogy ez idő alatt milyen környezet fogadja a családokat. A játszósarokban és a baba-mama szobában is próbáltunk támogató, nyugodt, hangulatos légkört kialakítani. Anyukaként jól tudom, hogy gyermekünkkel az utcán sétálva is több azonnali beavatkozást igénylő baleset történhet, éppen ezért a baba-mama szoba hivatali időben nyitva áll minden anyuka előtt, aki etetni vagy pelenkázni szeretné gyermekét” – mondta az alpolgármester, aki egyúttal köszönetet mondott a hivatal és a köztisztasági cég dolgozóinak, akik (sok esetben munkaidőn túl) dolgoztak a projekten.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

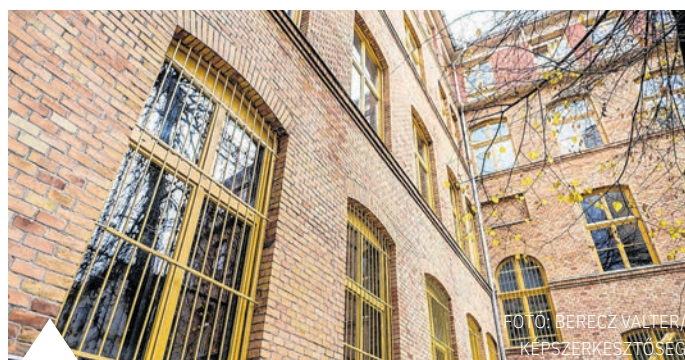
Boldog születésnapot kívánt Terézváros az Európai Uniónak. A járványhelyzet miatt az idén sem tudtuk együtt ünnepelni az Európa-napot május 9-én, ezért ebből az alkalmából a Nyugati téren az óra melletti területen köszöntöttük virtuálisan az EU-t. A kivetítőn Terézváros vezetői mondták el, hogy számukra mit jelent az Európai Unió, és egész nap láthatók voltak az Ez is Terézváros! könnyűzenei videoklip-pályázat pályaművei.

Ki kapja a kiemelkedő egészségügyi munkáért díjat?

Az önkormányzat Kiemelkedő egészségügyi munkáért kitüntetést hozott létre nemrégiben, amelynek idei díjazottjait keressük.

Az elismerést azok az orvosok, egészségügyi dolgozók, védőnők kaphatják, akik legalább 15 éve Terézváros egészségügyi rendszerében dolgoznak, és akik szakmájukban kimagasló teljesítményt nyújtanak. A kitüntetésben évente öten részesülhetnek, személyükre a képviselő-testület tagjai, az illetékes szakszervezet tagjai, a helyi Orvosi Kamara tisztségviselője, a Terézvárosban működő egészségügyi intézmények dolgozói, valamint terézvárosi lakóhellyel és választójoggal rendelkező lakosok tehetnek javaslatot.

Az írásbeli, rövid indoklással kiegészített javaslatokat május 31-ig lehet elküldeni a preczlik.gabor@terezvaros.hu e-mail-címre. További kérdés esetén dr. Preczlik Gábor osztályvezetőt (Humánszolgáltatási Főosztály) lehet keresni a 06 1 342 0923-as telefonszámon.

FOTÓ: BERECS VALTÉN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Megújulnak az iskoláink

A terézvárosi önkormányzat fontosnak tartja, hogy bepótolja a kerületben működő oktatási intézményeknek az elmúlt évtizedben elmaradt felújításait. E program keretében újult meg 2020-ban az Erkel Ferenc Általános Iskola külső és belső homlokzata, valamint sor került a régi, rosszul záródó, energiapazarló ablakok cseréjére.

Rövidesen végéhez ér a Tóth Aladár Zeneiskola Szív utcai homlokzatának helyreállítására és ablakcseréjére kiírt nyílt közbeszerzési pályázat. Május 10-én pedig megjelent a közbeszerzési értesítőben a Szinyei Merse Pál Gimnázium homlokzatfelújítására kiírt nyílt közbeszerzési eljárás pályázati felhívása.

A gimnázium jövőre ünnepli alapításának 125. évfordulóját. Az épület Szinyei Merse utcai homlokzatát néhány éve újította fel az önkormányzat, most a Kmety György utcai homlokzat kerül sorra, és időszzerűvé vált a százéves nyílászárók cseréje is, amelyek a városképi, valamint a legszigorúbb műemlék- és környezetvédelmi előírásoknak megfelelően fából készülnek.

A beruházás becsült költsége 71 millió forint. A Terézváros költségvetését érintő kormányzati elvonások most csak erre a munkára adnak lehetőséget, de a tervek szerint 2022-ben, az alapítás 125. évfordulójára megvalósulhat a Szinyei Merse Pál Gimnázium belső, udvari homlokzatainak ablakcserékkel együtt járó felújítása is.

A nyílt közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívása megtalálható a Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt. honlapján és a közbeszerzési értesítőben.

Az összeállítást készítette:
Dobi Ágnes és Gajdács Emese

Az életüket is kockáztatják értünk

Minden évben a tűzoltók védőszentjének ünnepén, Szent Flórián-apon köszönti az önkormányzat és a TEKA a katasztrófavédelem belvárosi hőseit. Az esemény jó alkalmat kínál arra, hogy megismerjük az éves adatokat és némi bepillantást nyerjünk a tűzoltók hétköznapjaiba.

Dobi Ágnes

„A tűzoltóknál szakmai ártalom, hogy inkább kellemetlen, mintsem kellemes meglepetésekre készülnek” – reagált Jurás-Pálinkás Gábor, az V., VI., VII. és VIII. kerületben szolgálatot teljesítő Belvárosi Katasztrófavédelmi Őrs parancsnoka Soproni Tamás, Terézváros polgármesterének azon bejelentésére, hogy szolgálati lakással járul hozzá az önkormányzat az űrs állományának megtartásához.

„Nagyon örülünk annak, hogy az idén szolgálati lakáshoz juthat egy bajtársunk. Az állományunknak ugyanis több olyan tagja van, aki lakhatási gondokkal küszködik, a helyzetükre pedig eddig minden igyekezetünk ellenére sem tudtunk megnyugtató megoldást találni” – fűzte hozzá a parancsnok. Bár az ünnepélyes pillanatokban nem illik gondokról beszélni, ha a munkájukat összegezzük, muszáj megemlíteni, hogy alacsony bérezésük miatt egyre

súlyosabb létszámihiánnyal küzdenek tűzoltóink. Mindennapos teljesítményük így még nagyobb elismerést érdemel.

Az önkormányzat által alapított Szent Flórián-díjat a május 4-i ünnepségen Pintér Gábor János tűzoltó főtörzsőrmester vehette át a városrész vezetőjétől, Soproni Tamástól, aki köszönetet mondott minden itt dolgozó tűzoltónak a hősiesség helytállásért.

Az eseményen a Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány (TEKA) képviselőjében tizenkét tűzoltónak és az űrs parancsnokának nettó 1,5 millió forint értékben adott át jutalmat Töreki Milán. Külön elismerésben és jutalomban részesült az a három tűzoltó, aki a márciusi Király utcai tűzesetben hősiesség magatartást tanúsított és életet mentett. A TEKA nemrég felújította az űrs konyháját és támogatta a tűzoltók sportolási lehetőségét.

Két perc az indulásig

„Kevesen tudják, hogy a riasztás után mire elszámolunk 120-ig, addigra a tűzoltóknak teljes menetfelszerelésben el kell hagyniuk a laktanyát. Ahogyan azt is, hogy a védőöltözékük, az alapszerszámaik több mint 30 kilót nyomnak. Megfejezve a beavatkozáshoz szükséges eszközökkel, sok esetben fél-mázsás teherrel kell pillanatok alatt többemeletnyit felszaladniuk” – osztott meg néhány kulisszatitkot lapunkkal Jurás-Pálinkás Gábor.

A 47 főből álló egység a belvárosban éves szinten 1400-1500 alkalommal siet a bajbajutottak segítségére, tavaly a riasztások több mint 40 százaléka, 654 hívás Terézvárosból érkezett. Az év szinte minden napjára esett egy műszaki mentés, 247-szer tűzeset-hez, félszázszor viharkárok felszámolására, 23-szor pedig szén-monoxid-szivárgás miatt kellett a kerületbe vonulniuk. A veszedelmes szintelen, szagtalan gáz tavaly emberéletet is követelt. A tűzoltók 24 órás műszakban dolgoznak, ami után két pihenőnap jár – egy-egy napon 16-an vagy 17-en várják ugrásra készen a sziréna megszólalását a laktanyában.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

”

Ez a hivatás nemcsak a hozzátartozók számára jelent kihívást, de a tűzoltóknak is meg kell tanulniuk, hogyan lehet és kell elfogadni, feldolgozni a veszteségeket.

Lassan elfogynak

„Nemcsak a belvárosban, de az egész országban egyre nagyobb gondot jelent a tűzoltóságunknak a létszámihiány. Az elmúlt három évben egyetlen új kolléga érkezett az őrsre, a közeljövőben pedig két társunkat hosszabb ideig leszünk kénytelenek nélkülözni, egyikük a nagyszüleit gondozza, a másik gyesre megy. Egy társunk pedig végleg leszerel – sorolta az egyre feszítőbb gondokat az őrsparancsnok. – Ha nem érkezik utánpótlás, akkor lassan odajutunk, hogy nemcsak a szabadságokat, de a pihenőnapokat is csak nagy nehézségek árán tudjuk majd kiadni.”

Az őrsön az átlagéletkor meghaladja a 40 évet. Egy tűzoltó legfeljebb 50 éves koráig tud száz százalékon teljesíteni a vonuláskor. „A nyugdíjkedvezmény elvonása esetünkben semmivel nem indokolható” – mondta a parancsnok.

Nagyon méltánytalannak gondolja a helyzetet a TEKA kuratóriumának elnöke is. „Mindig felháborít, hogy miközben a tűzoltók munkája felbecsülhetetlen értéket jelent nemcsak egy-egy kerület, de az egész ország számára, aközben méltatlanul keveset keresnek – jelentette ki Töreki Milán. – Hozzánk fordulunk, ha egy épület homlokzatán, tetején omlásveszély van, egy közlekedési balesetkor sérülteket kell kiszabadítani vagy lángok csapnak fel valahol. De akkor is tőlük kérünk segítséget, ha egy fa tetején rekedt kiscicát kell lehozni, egy-egy felhőszakadéskor megtelik vízzel a pincénk és a viharban kidőlt fák, az autókra, utakra zuhant letört ágak eltávolítása is rájuk vár. Bár nyilván sokat jelent számukra a lakosság részéről feléjük áradó szeretet, az erkölcsi megbecsülésért semmit sem adnak a boltban. Az önkormányzat és a közalapítvány ezt a méltánytalanságot csak enyhíteni tudja, de megoldani nem.”

A kuratórium elnöke sajnálatosnak nevezte, hogy miközben az olykor személyes tragédiákhoz vezető katasztrófák jelentős része megelőzhető és elkerülhető lenne, a statisztikák szerint az ilyen események száma évek óta nagyjából állandó, érdemi javulás az állandó figyelmeztetés ellenére sem tapasztalható. Töreki Milán reményét fejezte ki, hogy a közalapítvány által pályázat útján biztosított szén-monoxid-érzékelőkkel hozzá tudtak járulni jó néhány terézvárosi család biztonságához.

Sorsfordító séta

Pintér Gábor, a Szent Flórián-díj kitüntetettje nem emlékszik arra, hogy gyerekkorában eljátszott-e a gondolattal, hogy egyszer tűzoltó lesz belőle. Viszont annak a pillanatnak a képe a mai napig elevenen él benne, amikor 26 évesen eldöntötte, belép a testületbe.

Gyöngyösre járt főiskolára, épp a városban sétálgatott, amikor egy tüzesetnél szorgoskodó tűzoltókra lett figyelmes. Nézte, ahogyan dolgoztak, és úgy érezte, ezt ő is ki szeretné próbálni. A gondolatot tett követte – Gábor 2008-ban be is lépett a tűzoltóság kötelékébe.

Mosolyogva idézi fel, hogy családja nem fogadta kitérő örömmel a döntését, „Eleinte nagyon féltettek, de egy idő után beletörődtek – vallja be. – Ez a hivatás nemcsak a hozzátartozók számára jelent kihívást, de a tűzoltóknak is meg kell tanulniuk, hogyan lehet és kell elfogadni, feldolgozni a veszteségeket, a halált, amivel többnyire műszaki mentés közben, baleseti helyszíneken találkozunk. Talán ez az egyik legnehezebb dolog, amivel meg kell küzdenünk.”

Belépése után beosztott tűzoltóként kezdett, 2011-től megbízott, 2016-tól pedig már kinevezett szerparancsnokként dolgozik.

A civilek nemigen tudják, milyen felelősségteljes feladatot jelent ez a beosztás. „A szerparancsnok felel azért, hogy annyian jöjjenek vissza az adott helyszínről épségben, ahányan a riasztáskor odavonultak. A helyszíneken ő irányítja a tűzoltást vagy a műszaki mentést” – mondja Gábor.

Bár a tragikus események életük részévé válnak, szerencsére fel-emelő élményekkel is gazdagodnak azokban a helyzetekben, amikor szakszerű beavatkozásunkkal megakadályozhatják, hogy nagyobb baj legyen, amikor munkájukkal életet, értékeket óvnak meg.

A parancsnok laudációjából kiderült, hogy Gábor szabadidejében is tűzoltó a javából. A szolgálati időn kívül is több esetben nyújtott segítséget, „első beavatkozóként” biztosította egy-egy káresemény helyszínét vagy kezdte meg a mentést. Például egy alkalommal, a szabadnapján, a tűzoltóegységek megérkezése előtt három PB-palackot hozott ki egy égő garázsból, hogy azok fel ne robbanjanak.

Tizenegy éve házas, feleségével két gyermeket nevelnek. A kérdésre, mit szólna hozzá, ha felcseperedve fia is tűzoltónak állna, „Isten ments!” a válasza. „Nem a hivatással van baj, hanem az anyagi megbecsültség hiányával. Ez látszik abból is, hogy egyre nehezebb feltölteni az állományt. Lassan már csak a megszállottak maradnak a pályán. Aki józanul mérlegelt, és lehetősége adódott rá, az már elhagyta, vagy el fogja hagyni a pályát” – magyarázza.

Gábor szerint ez azért szomorú, mert maga a csapat komoly visszartartó erő. A bajtársiasság szorosabb kapcsolat a barátságáért is. „Hiszen nem a titkainkat, hanem az életünket bízunk egymásra.”

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

DET: A járvány alatt senki nem veszítheti el otthonát

A Döntés-előkészítő Tanács (DET) április 29-i ülésén a képviselők döntöttek többek között a kilakoltatási moratórium meghosszabbításáról, üres önkormányzati ingatlanok bérbeadásáról, valamint a kerületi rendészeti feladatok átvételéről a fővárostól.

Gajdács Emese

A pandémia miatt kihirdetett veszélyhelyzet alatt, amíg a képviselő-testület nem ülésezhet, a DET biztosítja, hogy demokratikus döntések szülessenek a VI. kerületben. Az online megtartott üléseken a polgármester, az alpolgármesterek és a jegyző mellett a kerületben képvisellel rendelkező pártok frakcióvezetői, illetve az általuk megbízott képviselők vesznek részt.

Meghosszabbították a kilakoltatási moratóriumot

A képviselők döntése alapján november 15-éig hosszabbították meg Terézvárosban a kilakoltatási moratóriumot az önkormányzat tulajdonában lévő lakóingatlanok esetén (ez még a kormányzati meghosszabbítás elrendelése előtt történt – *a szerk*). Eddig az időpontig magánszemélyeket nem lehet kiköltöztetni önkormányzati lakásaikból, a folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat felfüggesztik és az önkormányzat ezt kéri a bíróságoktól is. A moratórium nem vonatkozik az önkényes lakásfoglalókra.

Mint közismert, jelenleg a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében az ország egész területén különleges jogrend, veszélyhelyzet van érvényben. A veszélyhelyzetet a kormány az idei év őszéig meghosszabbította, erre tekintettel döntött a DET is a kerületi moratóriumról. A járvány okozta gazdasági visszaesés miatt ugyanis sokan kerültek nehéz anyagi helyzetbe a kerületben is. Bár a Terézváros melléd áll! program keretében az önkormányzat segítséget nyújt a bajbajutottaknak, sokak számára így is komoly gondot jelenthet a bérleti díj fizetése.

A kilakoltatási moratórium meghosszabbításával nemcsak az emberek lakhatásáról gondoskodik az

önkormányzat, hanem közvetett módon hozzájárul a járvány terjedésének csökkentéséhez is, hiszen így az emberek az otthonaikban maradnak, ott tudják tartani őket, távol az alkalmi vagy hajléktalanszállóktól.

Könnyítik a védőoltások felvételét

Az önkormányzat által támogatott védőoltások közé tartozik a gyermeknek adható rotavírus és meningococcus B baktérium elleni vakcina is. Ezekkel kapcsolatban probléma volt, hogy eddig az oltást igénylő kérelmet a gyerekek hathetes, illetve két hónapos korában adhatták be a szülők. Ez az időpont viszont egybeesett a védőoltás-sorozatok első részének aktuálissá válásával, így késleltette az első oltás beadását. Ennek megszüntetése érdekében a kérelembenyújtás a jövőben nem lesz életkorhoz kötött.

További változás még, hogy az említett oltásokat a szülők mostantól a Terézvárosi Védőnői Szolgálatnál (Király utca 88.) vehetik fel.

Az önkormányzat a Patrona óvodát is támogatja

Az önkormányzat úgy döntött, hogy újabb egy évre köznevelési szerződést köt a Boldogasszony iskola-nővérekkel a Patrona Hungariae óvoda további működtetéséről.

Az intézmény eddig is részese volt Terézvárosban a köznevelési feladatok ellátásának, felvették a körzetbe tartozó óvodásokat, sőt ellátták a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését is.

A Patrona évek óta jól működik együtt a többi önkormányzati fenntartású óvodával, a nyári zárás ideje alatt pedig fogadja más intézményekből is a gyermekeket. Az sem mellékes, hogy Terézváros-

ban az óvodai nevelés feladatait (figyelemmel az óvodaköteles gyermekek számára) a meglévő, önkormányzati intézmények a Patrona közreműködése nélkül nem tudnák ellátni. Szükség van tehát az együttműködésre a továbbiakban is. A szerződés szerint az önkormányzat biztosítja a Patronába járó gyermekek részére mindazon juttatásokat, amelyeket az önkormányzati óvodába járók megkapnak, ezenfelül az intézmény évi 40 millió forintos működési hozzájárulást kap a kerülettől.

A rendőröknek is sok munkát ad a járvány

Az elmúlt év a rendőrség számára is új feladatokat adott, újszerű intézkedések bevezetésére volt szükség – derül ki egyebek mellett a terézvárosi rendőrkapitányság elmúlt évi tevékenységét bemutató beszámolóiból, amelyet a DET-en egyhangúlag fogadtak el a képviselők.

A dr. Kecskés Tamás ezredes által összeállított anyagból kiderül, hogy 2020-ban jelentősen csökkent Terézvárosban a regisztrált bűnesetek száma, ezzel párhuzamosan a bűnügyi fertőzöttség is sokat enyhült. Tavaly kerületünkben nem volt emberölés, és az olyan erőszakos cselekményből is sokkal kevesebbnél intézkedtek, mint a testi sértés vagy a garázdaság. Soproni Tamás polgármester hangsúlyozta, örömmel látja, hogy a kerületi kapitányság minden hozzájuk érkező lakossági jelzésre gyorsan és megnyugtató módon reagál.

A fővárostól vesznek át feladatot rendészeink

A rend hatékonyabb megteremtése érdekében a jövőben a Ferdinánd hídon és környékén, valamint a Nyugati téren a terézvárosi rendészek teljesítenek szolgálatot. Ezek a területek eddig a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóságához tartoztak.

Kerületünk hosszas tárgyalások után érte el, hogy az illetékesség Terézvároszhoz kerüljön, így ugyanis a helyi rendészeti osztály hatékonyabban látja majd el a fővárosi tulajdonú közterületek felügyeletét.

A jövőben tehát a kerületi egyenruhások intézkednek a közterületen tilosban parkoló autók ügyében, ők végzik a mozgáskorlátozottak parkolási igazolványának ellenőrzését és szankcionálnak más közlekedési szabálysértéseket.

Helyiséget kapnak a kerületi polgárőrök

Együttműködési megállapodás jött létre az önkormányzat és a Terézváros Biztonságáért Polgárőr Egyesület között, ennek eredményeként a civil segítők saját helyiséget kapnak a kerületben. Az indoklásból kiderül, hogy a csapat tagjai rátermetten végzik önkéntes munkájukat, együttműködnek a rendőrséggel, a közterület-felügyelettel, járőrözéseikkel pedig segítik a közbiztonság javítását. A polgárőrök irodája a kerületi rendészet telephelyén, a Szív utca 40. szám alatt lesz.

Búcsú Tónitól

Fájdalmas hír sokkolt minket: két hónappal az 52. születésnapja előtt kollégánk, Gál Antal, Tóni itt hagyott minket.

Nehéz e sorokat papírra vetni, a könnyek elhomályosítanak mindent – még mindig szeretném azt hinni, hogy ilyen nincs is. Tóni nemrég még itt volt köztünk, és a rá jellemző vidámsággal, teljes rutinjával tette a hivatali dolgait, vezette főosztályát. Nem is kell ezen a hatalmas rutinon csodálkozni, hiszen 23 éves

korától, 1992-től lépte át az Eötvös 3. küszöbét nap mint nap. Ha úgy tetszik: itt lett igazi felnőtt, itt lett családapa, itt lett kitűnő munkatárs, itt lett a köz szolgálója majd három évtizeden át és itt lett barát is. Mindeközben pedig teljes életet élt: volt ebben család, munka, vitalitás, sport, tanulás és sok humor. Munkatársaiként benne mindezeket megtapasztalhattuk, mindezeket részletesen ismerhettük. Tóni egyszerűen fogalom volt a hivatali életében. Mindig úgy éreztem: megmagyarázhatatlan nyugalom, csendes derű veszi körül, miközben az igazságosság és a minden ember felé egyaránt megnyilvánuló segítőkészség jellemezte. Észrevételei, tanácsai mögött nagy szakmai tudás, emberi bölcsesség és hatalmas érzelmvilág húzódott – ezért volt hiteles minden megnyilvánulása. A magam részéről tisztelettel és némi vágyódással néztem a számokkal való kiváló kapcsolatát, a sokszor elővett és alkalmazott matematikai fondorlatait, a táblázatokba rendezett számok, sorszámok végtelen halmazát. De ugyanígy el tudtam csodálkozni az általa pillanatok alatt kirakott Rubik-kockán és a függvényekkel, diagrammokkal alátámasztott válaszain. Elismeréssel tekintettem a sportban elért eredményeire, és elfogadtam tanácsait, amikor e körben tanított türelemre, míg az autózéssel kapcsán mindig óvatosságra intett. Kifejezetten rajongtam humoráért, ami nem a szokásos volt, hanem az élet és környezetünk sok furcsaságát, ellentmondását felmutató, ebbe egy leheletnyi ironikusságot keverő emberséges és a lehető legszelídebb humorfajta. Ezekért imádtuk mi is, de ahogy hallok, mindenütt máshol is barátok várták és szerették. Pedig a közösség szigorú ítész, csak kiváló emberek lehetnek kiválasztottjai, olyanok, akikre felnézhet, akikhez mindenkor igazodni merhet. Tóni ilyen volt. Most azonban általunk nem érthető okból már múlt időben kell beszélünk és búcsúzunk tőle. Még csak napok teltek el, hogy megtudtuk. Nagyon megfogytunk, így lehetetlen érezni és összeszedni azokat a dolgokat, amelyekben mindennap visszaköszön majd a hiánya. Tóni, jó utat, Isten veled!

Dr. Mogorósi Sándor (jegyző)

GYERMEKORVOS JELENTKEZÉSÉT VÁRJÁK

Az 5-ös számú házi gyermekorvosi körzet ellátására ír ki pályázatot az önkormányzat. A korábban ott dolgozó doktor 2018 nyarán mondta fel a praxisjogot, azóta ennek a körzetnek az alapellátásában a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat működött közre. Az önkormányzat annak érdekében, hogy sikerüljön gyermekorvost hozni a kerületbe, egy szolgálati lakást is felajánl a pályázat nyertesének.

BÉRLŐKET KERES AZ ÖNKORMÁNYZAT

Az önkormányzat bevételeinek növelése érdekében 224 üres, nem lakás céljára szolgáló helyiséget ad bérbé az ezeket kezelő Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt. Nyilvános pályázaton öt évre vehetők bérbé az ingatlanok.

KIVÁLASZTOTTÁK A KLÍMASTRATÉGIA ELKÉSZÍTŐJÉT

A beérkező négy ajánlat közül a testület a Vibrocomp Kft. anyagát találta a legmegfelelőbbnek a kerületi környezetvédelmi program és a Klíma/Éghajlatváltozási Cselekvési Terv elkészítésére. A széles körű társadalmi egyeztetést is magában foglaló anyagok a helyzetelemzés mellett konkrét intézkedéseket is megfogalmaznak majd.

Új bringatámaszok a kerületben

Az önkormányzat a következő hetekben 21 helyszínen 52 kerékpártámaszt helyez ki Terézváros utcáira, így kevesebb lehet a bringalopás és könnyebb a közlekedés.

FOTÓ: BEREZC VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Gajdács Emese

„Budapesten a kerékpárral közlekedők száma hat-nyolcszorosára emelkedett 2010 és 2019 között, a belvárosban pedig a növekedés szerint ennél is magasabb. Terézvárosban ennek ellenére a fenti időszakban alig került ki új támasz, és sok helyen a járdára, a fal mellé, rosszul megközelíthető helyekre, a gyalogosforgalmat akadályozva helyezték ki azokat. Ezen fogunk most változtatni”

– tájékoztat Temesvári Szilvia. A kerület zöldügyekért felelős alpolgármestere szerint több okból is fontos, hogy jó minőségű, elegendő biciklitámasz legyen a városban. „Egyfelől azért, hogy a kerékpárokat biztonságosan le lehessen zárni, és ezzel visszaszorítsuk a lopások számát, másrészt azért, hogy a szabálytalanul lelakatolt biciklik ne akadályozzák a gyalogosforgalmat. De a jó kerékpártámasz nem elég: ügyelnünk kell a biztonságra is! Feltétlenül szerezzünk be jó lakatot, a spirálzárát, gerinclkatot felejtjük el, ezeket csupán néhány másodperc elvágni” – tanácsolja Temesvári Szilvia.

Terézváros a fővárossal közösen további „bicikliparkolókat” is telepít majd az úgynevezett mobilitási pontokon. Belső-Terézvárosban 83 helyen 400 támaszt helyeznek ki a közeljövőben, ahová ugyancsak szabályosan lehet majd letenni a mikromobilitási eszközöket (kerékpár, elektromos kerékpár, roller, elektromos roller, gördeszka, hoverboard) is.

Dr. Bodó Krisztina, a városüzemeltetési főosztály vezetőjének tájékoztatása szerint május 15-éig a kerületben 21 új helyszínen, 52 korszerű, férfi- és női bicikli kényelmes elhelyezését egyaránt biztosító kerékpártámaszt telepítenek. További két helyen pedig a már meglévő támaszokat rendezik forgalomtechnikai szempontból. Az újak helyét az önkormányzat a Magyar Kerékpárosklub Belvárosi Területi Szervezetével egyeztetve jelölte ki. Ennek megfelelően több óvoda, iskola előtt is lesz bringatámasz, sőt a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat Csengery utcai épületébe érkezők is kényelmesen kiköthetik majd a kétkerekű járgányokat.

Miért marad ingyenes a parkolás?

Úgy tűnik, egyelőre ingyenes marad a parkolás a fővárosban, amely több szempontból is megnehezíti a terézvárosiak életét. A körzet országgyűlési képviselője, dr. Oláh Lajos parlamenti felszólalásban is foglalkozott a kérdéssel.

A kerületi Döntés-előkészítő Tanács (DET) legutóbbi ülésén határozott arról, hogy a Demokratikus Koalíció (DK) terézvárosi képviselőcsoportjának javaslatára Terézváros vezetése kezdeményezi a kormánynál az ingyenes parkolás megszüntetését.

Ma már jól látszik, hogy a várakozási díjak eltörlésével az önkormányzat jelentős forrástól esik el, hiszen emiatt havonta 120 millió forinttal csökken a kerületi költségvetés. Ugyanakkor az is egyértelmű, hogy az ingyenes parkolás nem segítette elő a járvány megfékezését, jelentősen megnövekedett viszont az autóforgalom a belvárosban, ami komoly levegőszennyezést okoz, ezáltal rontja az itt élők életminőségét, egészségét. Ez

derült ki dr. Oláh Lajos, Erzsébetváros és Terézváros országgyűlési képviselőjének parlamenti felszólalásából is, amelyben kérte, hogy adatokkal alátámasztva számoljanak be arról, miként lassította a járvány terjedését az ingyenes parkolás.

„A kormány továbbra is fenntartja az ingyenes parkolást, mindezt úgy, hogy kérésem ellenére nem tudja adatokkal alátámasztani, hogy járványügyi szempontból ez miért jó. Érdemben azóta sem válaszoltak a felvetésemre. Tekintettel arra, hogy egyre több területet érint a beoltottak számával arányosan végrehajtott nyitás, az enyhítések,

ideje lenne az ingyenes parkolást is megszüntetni” – mondta el Oláh Lajos, aki szerint előfordulhat, hogy a kormány úgy dönt, hogy a veszélyhelyzet alatt hozott intézkedések a veszélyhelyzet után is fenntarthatók. Így az is elképzelhető, hogy az ingyenes parkolást egész évben fenntartják.

Ezt hozza az ősz

Budapesten egyedülálló módon az ingatlanfejlesztők és az önkormányzat közösen és egységesen újítja meg a közteret Terézvárosban: az együttműködés nyomán már ősszel rendezettebb és zöldebb lesz a Paulay Ede utca északi szakasza.

Kertész Anna

Belső-Terézváros különösen kedvelt terület az ingatlanfejlesztők számára, megannyi bérház alakul át hotellé, apartmanházzá, a foghíjtelkek nagy részén is elegáns szálláshelyeket, lakótömböket húznak fel. A terézvárosi önkormányzat számára fontos, hogy az épületeken túl az előttük lévő közterület is megújuljon, ezért a beruházókkal folytatott tárgyalások során jó néhány megállapodás született az egyes utcaszakaszok felújításáról. A településfejlesztési szerződések keretében a beruházók vállalták, hogy az önkormányzattal egyeztetett módon felújítják a hozzájuk kapcsolódó utcaszakaszokat.

A Paulay Ede utca – Nagymező utca által elválasztott – két szakaszán, valamint a Hegedű utcában több ingatlanfejlesztés zajlik, közülük ötten van településfejlesztési szerződés a közterület felújításáról. A vállalkozók bevonásával, az érintett alpolgármesterek és az önkormányzat szakértő munkatársainak irányutatói alapján készült el a felújítások alapküldetése, a Közterület Alakítási Terv (KAT). A testület által jóváhagyott KAT hivatott biztosítani, hogy a különböző kiviteli tervek egységes utcaképet eredményezzenek.

„A leginkább előrehaladott állapotban a Paulay Ede utca 52. alatti építkezés van, a többi fejlesztés különböző szakaszokban jár – mondta el az egyeztetéseket lebonyolító városfejlesztésért felelős kerületi alpolgármester, Györfy Máté. – Az érintett utcaszakaszra a kiviteli tervek már elkészültek, az egyeztetéseknek hála, ezek sikeresen beépültek a BFVT Kft. által készített KAT-ba, biztosítva azt, hogy a Hegedű utca és a Paulay Ede utca rövidebb része a Liszt Ferenc térrel egységes módon újuljon meg.”

A terv, amely illeszkedik Terézváros új arculatához is, rögzíti a Paulay Ede utca mindkét szakaszára, illetve a Hegedű utcára vonatkozó forgalomcsillapítási és zöldítési eszközöket, a teraszok létrehozásának feltételeit, a burkolatok jellegét. Ezenfelül kijelöli két mikromobilitási pont helyszínét, ahol kerékpárokat és rollereket lehet majd tárolni, valamint növeli a gyalogosfelületet, hogy az végre megfeleljen az előírásokban megfogalmazott elvárásoknak. A közművezetékekkel terhelt szűk utcákon nagyon behatároltak a növénytelepítési lehetőségek, jelenleg semmilyen ültetett növény nincs a Paulay Ede utcában. Fákat nem lehet ültetni, de 2-3 parkolóhelyenként planténeres fák, egyes sarkokon pedig kisebb zöldszigeteken cserjefélék és évelő növények kapnak majd helyet. Az ágyások magasított szélein padok lesznek.

„Az érintett utcák megújítását 40 százalékban az ingatlanfejlesztők, 60 százalékban az önkormányzat végzi el, a vállalkozók 180 millió forint értékben járulnak hozzá a közterület rendbehozatalához. A teljes közterület szakaszosan, az egyes beruházások építési munkálataihoz időzítve újul meg. Az első ütem már ősszel megvalósulhat, a többi szakasz pedig 3-4 éven belül. A Paulay Ede utca északi és déli része sok elemében egységes lesz, de a Nagymező utca két oldalán a különböző adottságok miatt apró különbségek lesznek láthatók” – ígérte meg az alpolgármester.

Táplálja a reményt

Ötven éve ápolónő, ötven esztendeje szenvedélye a hivatása. Lénárt Máriára, a Szív utcai háziiorvosi rendelő Marikájára szó szerint éjjel-nappal számíthatnak a betegek. Legalább annyira elhivatott, mint a lámpás hölgynek is nevezett Florence Nightingale volt a 19. század elején, akinek a születésnapján, május 12-én az ápolókat ünnepli az egész világ. Terézvárosnak Marika az egyik „lámpás hölgye”.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Csejtei Orsolya

Azt mondja, soha nem volt ennyire nehéz, mint most. Pedig fél évszázados pályája alatt nem egy tragédiát látott, vele is előfordult, hogy pillanatokra összeomlott, de aztán vitte tovább az élet és a segíteni akarás. Most picit elfáradt, pihenne, töltsdne már ő is, de tartania kell magát a betegek miatt. Egy páciens halála is megrázta nemrég – Covid vitte el az alig 30 éves fiatalembert, ami miatt Marika, indokolatlanul, de kis lelkifurdalást érez. „Biztathattam volna korábban jobban, hogy nem lesz semmi baj” – mondja. Ahogy mesél, a szomorúság ellenére is ott a lángoló tűz a szemében és a cinkosság a hangjában – Marikát nézve értelmezhetetlen az ötvenéves szakmai múlt, annyira kortalan és ifjonti lelkességgel teli.

Vércsepp homokból és vízből

Már gyerekkorában is ápolónőnek készült: édesanyja a vérellátó központban kapott állást, és amikor nem tudta kire bízni Marikát, bevitte magával „dolgozni”. „Én húztam a véradók cipőjére a lábzsákokat, és miután leadták a vért, megkaptam a csokijukat. Otthon is állandóan nővéreset játszottam: homokból és vízből »vért« kevertem és pipettával csepegtettem vércseppeket. Így kezdődött.”

Miután elvégezte az ápolónőképzőt, a II. sz. Belgyógyászati Klinikán helyezkedett el, ahol vesebetegekkel, dialízisre járó, életveszélyes állapotban lévő fiatalokkal foglalkozott. „Amikor meghaltak – emlékszik ma is megrendülten – egy kicsit én is mindig összeomlottam, a szülőkkel együtt sírtam.” Annyira szerette az osztály családiasságát, a kollegáit és a betegekkel való személyes kapcsolódást, hogy meggyőződése volt, onnan megy majd nyugdíjba. Aztán lassacskán szétrebbent a csapat, sokan elmentek máshová dolgozni, így Marika is úgy érezte, nincs tovább maradása. Az állandó betegkör és a remélt családi hangulat vitte a háziiorvosi szolgálatba – találomra felhívott egy rendelőt, a Csengery utcait, kérte a főnővért, elmondta, mit szeretne, és azonnal fel is vették. Így került a VI. kerületbe, ahol már több mint 30 éve dolgozik, 10 éve nyugdíjasként – 1987 óta dr. Hegedűs Tibor mellett a Szív utcai rendelőben.

Telefon hajnali kettőkor

Generációk nőttek fel mellette, a páciensek szép lassan a barátai lettek, olykor meghívják ebédelni vagy egy kávéra, de olyan is előfordult, hogy elvitték pár napra nyaralni. Együtt örül betegeivel a gyógyulásuknak és együtt sír velük, ha nagy a baj. Fejből tudja mindegyikőjük nyavalyáját, és közel 270-en tudják a mobilszámát – akármikor hívják, felveszi a telefont. „Egy a harmincas éve elején járó depressziós fiú például egy éven át rendszeresen hívott éjjelente pánikos tünetekkel, legtöbbször hajnali 2 körül, hogy segítsék. De olyan is megesett, hogy

felhívott, szintén munkaidőn túl, az egyik páciensünk, hogy szorít a mellkasa, én autóba pattantam, elmentem érte és elvittem az ügyeletre, majd amikor onnan továbbküldték, bevittem a kardiológiai intézetbe. Ott kezelésbe vették, jól van azóta is, hálás.” A hálójukat a legkülönbözőbb módokon fejezik ki az emberek: „A közeli utcában van egy családias kisvendéglő, a tulajt legalább 25 éve ismerem, egy időben sokat segítettem neki lelkileg – azóta ingyen adja nekem az ebédet”.

Vannak, akik egészen intim problémákkal keresik fel személyesen Marikát, és akad olyan is, aki a lelki nehézségeit beszél meg vele. Sokan kérik a tanácsát, és ő minden kérdésre igyekszik válaszolni.

Az elmúlt fél évben szinte csak a Covidról és az oltásokról kérdezték. „Van olyan nap, amibe az oltásokon, a papírmunkán és a kommunikáción kívül nem is fér bele más. Alig tudjuk ellátni az egyéb krónikus betegeket, nagyon kevés idő jut kontrollra – meséli. – Sajnos a betegek is úgy látják, hogy minden más betegség »eltűnt«, csak a Covid maradt, így nem is nagyon keresnek fel minket mással. Legtöbbször receptet kérnek – nagyon megnőtt a nyugtatók iránti igény, ahogy a járványban sokan munka nélkül maradtak, elszegényedtek.”

Remény, hit és bizalom

Marika még nem látja a végét, pedig már – életében először – fárad. Menne, utazna, hiányoznak neki az egzotikus vidékek és a tengerpart, ahol évente tölteni tud. Még Nepálban is járt, nagyokat nevet magán, ahogy felidézi, miként tolta-húzta fel két serpa 1800 méter magasra. Ha utazik, kicsit akkor is „szolgálatban marad” – akinek nagy szüksége van rá, azzal Viberen ilyenkor is tartja a kapcsolatot, és volt olyan esete is, Tunéziában, amikor a mindig nála lévő egészségügyi pakkját is be kellett vetnie, miután elhangzott a filmben illő kérdés: van itt valaki, aki orvos vagy ápoló?

Egész életében csupán a munka létezett, csak az érdekelte, 30 éven át éjszakai ügyeletet is vállalt a mentőknél. Karácsonykor is mindig ügyelt, amióta édesanyja hét éve elment, a szentestéket is az ügyeletben töltötte. Egy hónapja hagyta abba, most lett elég, sok. „Egyszer megmentettem egy csecsemő életét – meséli büszkén. – Csengettek, kimentem, ott állt hat ember az ajtóban egy halott gyerekkel a kezükben. Azonnal elkezdtem újraéleszteni. Kértem az anyukát, lélegeztesse szájjal a babát, fújjon be jó erősen, közben hívtam a gyerekkrohamot, nyomtam a pici mellkasát, aki végül felsírt. Mindeközben fenyegettek: »Ha nem marad életben a gyerek, meghalsz!« Miután elvitte a mentő, összeomlottam. Zokogtam.”

Amit a munkájában talán a legfontosabbnak tart, azon túl, hogy asszisztál a gyógyuláshoz, az a bizalom. Ha bíznak benne, könnyebb reményt adni. Olykor meggyőződése ellenére is mond vagy megtesz ártalmatlan dolgokat, ha azok reményt adnak a betegnek és a családtagoknak. „Mindig mindenkibe a reményt táplálom bele – zárja a beszélgetést. – A remény és a hit köveket tud megmozgatni.”

Megbecsülést az egészségügyi dolgozóknak!

A szakrendelők visszaadását követelik és köszönetet mondanak az egészségügyi dolgozóknak a helytállásukért a Demokratikus Koalíció terézvárosi képviselői.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A Terézvárosból elvezényelt orvosok és szakápolók visszahelyezéséről, a kerületől elvett szakrendelői irányítási jogok visszaadásáról, illetve az oltásban részt vevő egészségügyi dolgozók és orvosok áldozatos munkájának tisztességes elismeréséről nyújt be májusban határozati javaslatot a Döntés-előkészítő Tanácsnak a Demokratikus Koalíció helyi képviselőcsoportja. Azt kéri majd a tanácstól, hogy a terézvárosi képviselők közösen forduljanak a kormányhoz a határozati javaslatban foglaltak eléréséért.

„A kormány nemrég döntött arról, hogy elvezényelheti az orvosokat és a szakápolókat a szakrendelőkbe. Ezzel az átgondolatlan döntéssel tragikus mértékben ellehetetlenítette az érintett városokban folyó járóbeteg-ellátást. Budapestről több mint 200 szakápolót és orvost helyeztek át más szolgálati helyre, határozatlan időre. Ennek eredményeképp a rendelőintézetek nagy része csak csökkentett óraszámokban tudja a betegeket fogadni, de akad olyan kerület is, ahol több járóbeteg-ellátás megszűnt” – állítja Kecskés Balázs frakcióvezető.

„Több mint egy éve, hogy diagnosztizálták az első koronavírusos beteget Magyarországon. Az egészségügyi dolgozók a »frontvonalban« töltik a napjaik nagy részét, harcolva a betegek életéért, sokszor saját pihenőidejüket is feláldozva” – fogalmazott Szász Károly képviselő. Mint elmondta, az egészségügyben dolgozó orvosokra, ápolókra, mentősökre hatalmas nyomás nehezedik a járvány kezdete óta: fizikailag és lelkileg is megpróbáltatások érik őket.

Miyazaki Jun képviselő szerint erejükön felül teljesítve dolgoznak a terézvárosi egészségügyi dolgozók is, ráadásul a vakcinák forgalomba helyezése előtt nagyfokú fertőzésveszélynek voltak kitéve.

A Demokratikus Koalíció terézvárosi képviselőcsoportja amellyel, hogy kormányzati intézkedéseket vár, szimbolikus szívekkel mondott köszönetet a kerület egészségügyi dolgozóinak azért, hogy töretlen lelkesedéssel vigyáznak az itt élőkre. A politikusok ezzel is megbecsülésüket kívánták kifejezni az egészségügyi dolgozóknak azért, hogy ezekben az embert próbáló időkben áldozatosan dolgoznak a koronavírusos és minden más beteg ellátásában.

Klímaszorongás kicsiben

FOTO: HAJAS ORSOLYA

Közel egy évtizede lép fel slam poetry szövegeivel különféle színpadokon és hosszú évek óta rapperként is mondja a magáét Kemény Zsófi (alias Sophie Hard), aki Simon Mártonnal együtt zsűrizte az Eötvös10 által kiírt slamköltészeti versenyt. A sokfunkciós szerzővel (költő, író, forgatókönyvíró, slammer, rapper és írógyerek, vagyis Kemény István lánya) többek között a slamszellemiségről és terézvárosi emlékekről beszélgettünk.

Csejtei Orsolya

– *Mi a különbség vers és slam között?*

– A vers előadva is vers marad, a slam csak előadva slam. A vers finom és árnyalt is lehet, a slamnek azonnal erős hatást kell kiváltania. A vers az örökkévalóságnak készül, a slam (akár) egyszeri elmondásra.

– *Elég bátrak, hatásosak voltak a terézvárosi Szabad a Slam pályázaton induló diákok?*

– A bátorságot nem vettük figyelembe az értékelésnél, mert már az is egyfajta bátorság, hogy videót küldtek. Inkább a szöveg minőségét, a dramaturgiai kidolgozottságot, az előadói jelenlétet díjaztuk. Vagy ha valaki nem önbizalomtól szétrepedve állt a kamera elé, de unikálisat mondott, még jobban is örültünk.

– *Milyen témák köszöntek vissza a pályamunkákban? A fődíjas Bodor Mesi például egy karanténverssel lett a legjobb.*

– A szerelem, az önmeghatározás és a karantén.

– *A karantén önt is megihlette?*

– Tematikailag nem. Mármost nem írtam konkrétan róla (egy kisfilmet készítettem, de még hónapokkal a tavaly márciusi első lezárás előtt). Viszont sokkal több időm lett hirtelen, és így jóval többet írtam, mint általában: regényt, verseket, darabokat, filmeket és dalokat (mindenfélről).

– *A slam egyik sajátja a társadalmi jelenségekre, kortünetekre való reflexió, afféle világmegváltás kicsiben – ha jól tudom, készül valami titokzatos dologgal a klímaszorongásról. Van olyanja?*

– Van olyanom, hogyne lenne. Rossz pillanataimban elhiszem, hogy 2050-re kihalunk, de legalábbis elviselhetetlenek lesznek az életkörülmények a földön.

– *Azon túl, hogy szövegbe emeli a problémát, tesz is ellene?*

– Igyekszem környezettudatosabban élni, nem pazarolni, nem szállni be abba a fogyasztói spirálba, amiből aztán olyan nehéz kiszállni. Csapvizet iszom, megeszem a maradékokat, igyekszem hazai élelmiszert venni, tömegközlekedéssel járok. De húsevő vagyok, sőt kutyám is van, és általában lusta vagyok elmenni a csomagolásmentes boltig (ahol amúgy kétszer annyiba kerül minden, mint ahol csomagolást is adnak hozzá). Igyekszem nyitva tartani a szemem, és meglátni azokat a kezdeményezéseket, amelyek egy magamfajta városi embernek is segítenek, hogy kisebb legyen az ökológiai lábnyoma. Például a szerves hulladékot leviszem a Szent István parki komposztálóba. És nem múló lelki-furdalásom van, mert tudom, hogy ez édeskevés.

– *Emlékszik az első slammelése témájára?*

– A szigligeti táborban a mentoraink (Závada Péter és Simon Márton) adtak tematikus feladatokat, vagyis technikailag az első egy ilyen kiállítás volt, és nem az volt a lényege, hogy mit mondunk, hanem hogy hogyan: olyan erővel kellett kiabálnunk a szövegünket, hogy a kastélypark tavának túlsópartján ülő közönség hallja. A tábor utáni első pesti slamklubba, amire Simon Marci nevezett be, mert magamtól nem mertem volna odamenni és feliratkozni, egy olyan szöveget vittem, ami arról szólt, hogy mivel jár az, ha az ember tizenhét éves.

– *Van kedvenc slammere?*

– Horváth Kristóf (Szinész Bob), mert elképesztően fontos témákról, mint szabadság, szegregáció vagy roma/nem roma együttélés, képes úgy beszélni, hogy a hallgató az egyik pillanatban zokog, a másikban kacag, a harmadikban pedig felpattan, és nekiindul, hogy megváltsa a világot.

– *A Rabok tovább című regényében kitör a forradalom, ennek analógiáján egy tigris is elszabadul: mit gondol, lehetne ennél békésebb megoldást találni a világ bajaira?*

– Nagyon sok olyan dolog van, amit nagyon sürgősen és nagyon alaposan meg kéne változtatni. Sürgősen fel kell lépünk a társadalmi egyenlőtlenségre, egymás és a természet végletes kizsákmányolásra, a kultúra marginalizálódására (és felszámolására), a rengeteg arcunkba tolt hazugság ellen, mielőtt késő lesz. De nem szeretném, ha nem lenne erre más mód, csak az erőszak.

– *A regény hősei végigjárnák többek között Budapest belső kerületeit, felbukkannak terézvárosi helyszíneik is – van kedves helye itt, a VI. kerületben?*

– Terézvárosnak szinte minden házához tartoznak emlékeim, és amelyekhez még nem, azokról tudom, hogy majd szerzek még olyanokat is. Az egyik első emlékem például, hogy apukám elvitt minket megnézni a „darutáncot” a Westend építéskor. Életem első koncertje a nővéremmel közös Kisszines nevű zenekarunkkal a Szív utcai SzívKamrában volt. Három évig jártam egyetemre az Izabella utcába. De ha egyetlen kedvenc helyet kellene kiválasztanom Terézvárosból, az egy másik csücske lenne: az Anker-ház nagy kupoláinak egyikében lakott egy barátnőm (Kali Ágnes költő, dramaturg) egy nyáron át. Azóta úgy tudom, átépítették, és mások laknak benne, de ha arra járok és felnézek rá, még mindig összeszorul a gyomrom a boldogságtól. Ja, és Terézvárosban rendel a fogorvosom is.

Ők mondták legjobban a magukét

Több mint 30 pályamű érkezett az Eötvös10 online slam poetry pályázatára, amelyek közül ötöt díjazott, további nyolcat pedig dicséretben részesített a Kemény Zsófi költő, íróból és Simon Márton költő, műfordítóból (mindketten slammerek) álló kétszemélyes zsűri. A 21. századi költőversenyt Bodor Mesi nyerte, aki a családi karantén viszontagságait szedte rímekbe.

A „zsűri nehéz helyzetben volt” – mondta az online eredményhirdetésen a szokásos frázissal élve Simon Márton, aki szerint igazán izgalmas, sokrétű, egyszerre vicces és mély slamkölteményeket hallgathattak zsűrizés közben. A döntés során figyelembe vették a dramaturgiai kimunkáltságot és a nyelvi leleményességet, ugyanakkor a slam egyik alapvető kritériumától, az előadásmódtól ezúttal, mivel élőben lenne az igazi, eltekintett a zsűri.

Az online slamverseny harmadik helyén holtversenyben Bakó Liza és Phuong Linh Le Julianna végzett – utóbbi Ragadozók című verses monológia három perc világmegváltás az élet igazán komoly kérdéseiről: „...anya mindig azt mondta, az élet csak a zuhanás után kezdődik, valahol az annyira fáj, hogy belehalok és az olyan szép, hogy belehalnék között, valahol hajnali háromkor a Moszkva és az Oktogon közt félúton, szétesve, de mégis talpon, hiszen ez a négyeshatos...”

Ezüstérmes, szintén holtversenyben, Ősze András és Galsi Olga lett – Olga egy a következő exének írt levelével, amelyben vicces szófordulatokkal reflektált a jelenre, beleírva pályázó önmagát a szövegbe: „...te pedig félreismersz, azt hiszed, alkoholista vagy komoly instaköltő vagyok, pedig csak egy félig halott olcsón kapott sehonnai bitang ember, ki most alter vagy miss slammer, aki próbálja megnyerni a többséget, de ez nem önsajnálát, szívem, ez alanyi költészet...”

A zsűri a legjobbnak Bodor Mesi karanténkölteményét („A karantén egy nem várt ibseni fordulat, a bokorrímből is kiugrasztja a nyulat...”) értékelte – ahogy az online díjátadón fogalmaztak, döntésük egy kicsit a saját humorukat és ízlésüket is tükrözi. A világ, amiről Mesi szabadon mondta a magáét, „...nem diplomaták homogén közege, apunak kibiztosított szópisztoly a szövege, anyu bevásárlólista-bárdja alatt hullanak a fejek, tej, kenyér, stabil jövőkép, kettő, de inkább négy gyerek...”

A díjazottaknak az Eötvös10 a későbbiekben fellépési lehetőséget is biztosít.

LÉGRÁDI GERGELY

Gazdatest

Adjak zsebkendő, fiam?

Miért kellene nekem zsebkendő?, fordultam kérdően és szótlánul anyám felé. Megdöbbenést láttam az arcán, azt, ahogy meredten néz rám, meredten és elgondolkodva. Utoljára nagyapám mellett nézte így a Dunát. Elnézett a folyó felé, ameddig én megtöröltem nagyapám csöpögő orrát. Aki semmit nem vett észre. Sem azt, hogy elcsöppent az orra, sem azt, hogy egy alig használt zsebkendővel megtöröltem. Mosolygott. Kissé előredőlt, mintha szembeszélben menénk, nyakát behúzta, és hagyta, hogy odapiszkáljak az orra és a szája közötti területre. Amikor végeztem, nagyapám, mint egy jól betanított gép, újra elindult. Ekkor fordult vissza anyám; ez a volt a jelzés, hogy visszajöhet a Dunáról. Egymásba karolva sétáltunk. Anyám a balján, én a jobbán. Ekkor még nem kellett vinni nagyapámat, ha mentünk néhány sarkot, inkább csak az összetartozás érzése miatt karoltunk belé. Meg azért, hogyha mégis egyensúlyát vesztené, akkor megtartsuk.

Anyám nem bírta elviselni a tudatot, hogy nagyapámnak fogalma sincs arról, hogy időről időre telt, zavaros, seszinű cseppek jelennek meg az orra alatt, majd engedelmességgel a gravitációnak, folyamatosan aláhullanak hol a ruhájára, hol a földre. Maga az elcsöppenés fájdalmas érzést válthatott ki anyámból, de háttérképként nagyapám idült mosolya mint megváltoztathatatlan és az örökkévalóságnak szóló patológiai jelentés már nem tette lehetővé az elfogadást. Mindez azt jelentette számára, hogy ez az ember bár úgy néz ki, mint az apám, de mégsem lehet az apám, mert vele ilyen soha nem fordulhat elő. Anyám nem tudta összeegyeztetni a látványt a képpel és a rajongással, amely az apjáról benne élt. Talán megértette, hogy a pusztulás olyan stációba érkezett, amikor az már túllépett a nagyapámon. Ez az ember a kórokozók, a megsérült idegpályák gazdatestje, amely alapvetően változtatta meg, amitől ezt az embert az anyám az apjának tudta. Ekkor történt, az egyik séta alkalmával. Nagyapám egyszer csak megállt, kiszabadította a karját, és a zsebébe nyúlt. Először a jobba, majd a balba. Kihúzta a kezét, a markát nézte, majd újfent a zsebébe mélyesztette. Kereshetett valamit, de nem találta. Sem az én, sem az anyám oldalán. Nagyapám ekkor rám nézett, én zsebkendőért nyúltam, mert láthatóan dolgom akadt, mire anyám a folyó felé fordult, így nem tudom, hallotta-e, amit az apja mondott. Halkan szólalt meg, de az is lehet, hogy a szájáról olvastam le a mondatot. A tiétek. A mosoly eltűnt a szájáról, és jól láthatóan koncentrált. A tiétek, ismételte meg. Miről beszélsz, nagyapa?, kérdeztem vissza. Tetszeni fog nektek, tette hozzá, majd visszafordította a fejét és elmosolyodott. Azaz jelzést adott, hogy indulhatunk. Néhány lépés erejéig ő húzott minket. Kissé előredőlvén, ahogy szokott. Anyámat, aki a Dunánál ragadt és engem, aki nehezen ocsúdtam fel nagyapám mondatai után. Ritkán beszélt már ezekben az időkben.

Miért kellene nekem zsebkendő?, néztem megrökönyödve és szótlánul anyámra. Anyám nem tudott elnézni, nem volt hova, nem ott volt sem a Duna, sem a hidak, csak a gyerekek, akik egy nagyobb kavicsal fociztak éppen, és én, aki nem értettem, hogy miért kellene nekem zsebkendő. Anyám nagysokára szabadult ki a döbbszent csendjéből.

Mert folyik az orrod, fiam.

Fontolva nyitók

Lassan, óvatosan kezdenek nyitni a kulturális intézmények Terézvárosban is. A múzeumok és kiállítóhelyek zöme vakcinaigazolvánnyal, távolságtartással és maszkviseléssel már látogatható, a színházak nagy része viszont inkább zárva tartással bekkeli ki az idei évadot és a szeptemberi teljes gőzre koncentrál.

Csejtei Orsolya

A kerületi teátrumok közül az Újszínház a legbátorbab, ők május 15-étől visszatérnek a helyszíni előadásokra: a Funtinelli boszorkánnyal kezdenek, másnap délelőtt a gyerekek a Pöttöm Pannát, este a felnőttek A vörös bestiát tekinthetik meg élőben. Az előadásokat kizárólag védettségi kártyás nézők látogathatják és a maszkviselés is kötelező.

Rajtuk kívül egyedül a Thália áll vissza a normál menetrendre, ráadásul egy új bemutatóval: az Álomban megcsaltál című Feydeau–Hennequin-darab fergeteges vígjátéknak ígérkezik, amely az alkotók reményei szerint legalább néhány órára feledteti a nézőkkel az elmúlt lassan másfél év nehézségeit és az öröm nélkülségét. A május 14-i előpremiert a Semmelweis Egyetem egészségügyi dolgozóinak, a járvány elleni küzdelem élharcosainak ajánlja fel a teátrum, így mondva köszönetet a járványhelyzet idején végzett emberfeletti munkájukért. A Thália előadásai a hatályban lévő rendeleteknek megfelelően, szintén kizárólag védettségi igazolvánnyal, illetve az intézmény vezetősége által meghatározott védelmi intézkedések betartása mellett (kötelező hőmérőzés, maszkviselés, kézfertőtlenítés, hosszabb szünetek, a nézőtér adott koreográfia szerinti, sorról sorra való fokozatos elhagyása) látogathatók.

Az Eötvös10 Közösségi és Kulturális Szintér egyelőre továbbra is az online programokra koncentrál, és csak a kis létszámú klubokat, például az idősek klubját engedi helyszíni jelenléttel, szigorú óvintézkedések mellett működni, illetve a Radnóti Színház előadásai is maradnak a biztonságos online térben

ebben az évadban. Május 14-én a Castal Felice, 20-án pedig az Asztalízene látható az eSzínház oldalán.

A Kolibri Színház vezetősége is úgy döntött, hogy a nézők, a művészek és a munkatársak biztonságát helyezi előtérbe, így a teátrum az idei évadra már nem nyit ki. Ugyanakkor a társulat tovább folytatja új előadásainak próbáit és online programját. Sok egyéb mellett elindultak Az ember tragédiája című ifjúsági előadás próbái, amelynek előbemutatóját június 5-re tervezi a Kolibri, illetve szintén ennek a projektnek az égisze alatt valósul meg Vidovszky György rendezésében a Watergate című interaktív játék, amelynek a munkabemutatóját június 19-én tartják.

A Budapest Bábszínház gyereknap alkalmából, május 29–30-án egyetlen hétvége erejéig megnyitja a kapuit. Szombaton 15 órakor a Holle anyót, vasárnap 10.30-kor pedig a 80 nap alatt a Föld körül című mesét láthatják élőben a gyerekek. „A biztonság érdekében kétparavános előadást választottunk – magyarázta a döntést Ellinger Edina igazgató –, mert a színészeknek csak ezzel a technikával van lehetőségük maszkban játszani.” A gyereknap hétfőjén 6 év felett mindenki számára kötelező a maszk, aki belép az épületbe.

A Zeneakadémia csak július 1-je után lesz helyszíni rendezvények és épületlátogatások terepe – addig továbbra is online „játszanak a zenekarok”. Május 30-án például az intézmény Facebook-oldalán keresztül érhető el a magyar klasszikus zene napja, azaz a Kocsis Zoltán születésnapján hagyományteremtő szándékkal elindított rendezvénysorozat koncertjei. Az eseményen az ország több zeneiskolájának növendékei és zenekari elíteltjei a klasszikus muzsikát. Az esti gálát, amelyen a Nemzeti Filharmonikusok játszanak, a Bartók Rádió 19.30-tól élőben közvetíti.

A Régi Zeneakadémián található Liszt Múzeum és a köröndön lévő Kodály Múzeum látogatására június 15-e után lesz lehetőség – a mindenkori kormányzati előírásokban foglalt járványügyi intézkedések mellett, továbbá kötelező maszkviseléssel. Előbbiben legfeljebb 10, a Kodály Múzeumban pedig 5 fő tartózkodhat egyszerre.

A maszk kötelező hordásától egyedül a Capa Központ tekint el – a múzeumot kizárólag védettségi igazolvánnyal rendelkező felnőttek, illetve a velük együtt érkező kiskorúak látogathatják, biztonságos távolságot tartva a többiekétől. Jelenleg a Pécsi József fotóművészeti ösztöndíj 2020-as díjazottjainak képeivel, Halász Dániel Határvidék című tárlatával, a felfrissített Robert Capa, a tudósító című kiállítás fotódokumentumaival, illetve az áprilisban online megnyitott Gyógyír című csoportos kiállítással várják a látogatókat. Ez utóbbival arra a kérdésre keresve a választ: hogyan legyünk végre jól?

SOROZAT

Katalán krimihajszja

Mateónak derékba török az élete és ígéretes jogászkarrierje, amikor egy kocsmai verekedés során véletlenül kioltja egy vele egyidős fiú életét. Mégis akkor kezd igazán szakadékbba zuhanni, miután kiengedik a börtönből, becsületes életet él, megházasodik és hamarosan apuka lesz. Lehet-e valaha szabadulni a bűntudattól és új életet kezdeni a tettest-lelket megtörő, rács mögött töltött évek után? Az ártatlanság relatív fogalommá válik a spanyol minisorozatban, amelyben bűnözők, prostituáltak, gyilkosok a jók és igazak, a mintapolgárok pedig a hazugok és gazemberek. Harlan Coben, az egyik legnagyobb kortárs bestseller-krimi-író 14 könyve megfilmesítésére szerződött le a Netflixszel, amelyből Az ártatlan már a negyedik, az eddigi legerősebb adaptáció. A kontraktus elsöre meghökkentő kitétele volt, hogy az Amerikában játszódó történeteket szétszórják a világ minden pontjára, így született már brit, lengyel, spanyol és készül egy francia átdolgozás is. Mindenütt az ország legjobb filmesei és színészei dolgoznak a csúcsmínőségű minisorozatokon, a barcelonai stábot a zseniális Oriol Paulo vezette, akinek A láthatatlan vendég, A hulla és a Káprázat című thrillerjeit az évtized legjobb spanyol filmjei közé sorolják. Sorozata feszült, sejtelmes és hamisítatlanul katalán: karakteres fizimiskákkal, a szálakat mozgató erős, öntudatos nőalakokkal, állandó érzelmi hullámvasúttal. Sorstragédiákban éppoly gazdag, mint egy Almodóvar-film, csak hogy az örület itt nem lassan lopakodik, egyenesen ráugrik a nézőre. Részenként hatványozódnak a hullák, egymást licitálják túl a váratlan fordulatok. A ki a gyilkos?-on és a rabló-pandúr hajszán át a jó zsarú-rossz zsarú játszmaig mindenből kapunk, olyan szédületes tempóban, hogy majd leesik a hajunk. **BO**

(Az ártatlan, Netflix)

MOZIFILM

Újrajátszott gyermekkor

Hét éven át készült, a világtól elzárta, egy kis vulkanikus karibi szigeten, igazi gyerekek és a környékbeli szigetlakók szereplésével a Court 13 alkotókollektíva legújabb kalandfilmje. Nem volt kész forgatókönyv sem, amit követniük kellett volna, így a felfedezés, az ihlet és az élet irányíthatta Benh Zeitlin rendezőt és csapatát, akiknek különleges munkamódszeréből elsőként A messzi dél vadjai született meg, amely 2015-ben Cannes-tól az Oscarig hatalmas sikert aratott.

Most újrafogalmazták a Pán Péter-mitoszt úgy, hogy ők maguk is átéltek a kalandot, újrajátszották a gyermekkorukat, szembenéztek a felnőtté válás (és az elmúlás) szomorúságával, majd saját fejlődésüket is beletették az alkotófolyamatba, amelynek végén létrejött Wendy, egy karizmatikus, elbűvölő kislány „igaz története”. Péter egy antiguai kislány lett, akin csak az iskolai zakó idézi a J. M. Barrie regényében szereplő angol úri fiút, és Hook kapitány alakja is különös módon született meg, szervesen a történetből. Bár a főszereplői kiskorúak, ők még csak meg sem nézhetik a 12-es karikával vetített filmet, mert a magukra hagyott gyerekek képesek olyan kegyetlenségre, amivel mi felnőttek sem szívesen szembesülünk (lásd még A Legyek ura, Iskola a határon stb.).

Wendyt és ikerbátyjait egyedül neveli az édesanyjuk, éjjel-nappal robotol, másokat szolgálva, ami nem teszi vonzóvá a felnőtt életet a szeretetét, magányos kislány számára. Egyik éjjel, talán álmában látva Pétert, kiszökik utána a testvéreivel, követik őt a szigetre, ahol sosem kell felnőni. Az időtlenség és a teljes szabadság eleinte a legtermészetesebb állapot számukra, ám az ott-hon hiánya és a sziget furcsa szabályai kezdik megtörni az idillt. A gyerekekre édesanyjuk távollétében egy fenséges varázslány, az Anya(termesztet) vigyáz, miközben vulkánt szelídítenek, sziklaperegről repülnek, sárban csúsznak, hajóroncsban bújázkodnak. Ki akarna felnőni egy ilyen csodás gyermekorból? Egy váratlan baleset után Wendy végül szembefordul Péterrel, és a saját útjára lép, hogy igazi vezetővé váljon, ami óhatatlanul a felnőtté válás megértése és elfogadása felé viszi őt. A látványában és tanulságában is lenyűgözően szép film igazi kaland az erre nyitott néző számára.

BÁLINT ORSOLYA

(Wendy, forgalmazza a Mozinet)

Világhírű művészcsalád a Podmaniczky utcából

Pár éve, amikor a BBC minisorozatot készített Tolsztoj klasszikusából, a Háború és békéből, Napóleon szerepére egy híres francia színészt kerestek. Mathieu Kassovitzra esett a választás. A brit tévétársaságnál talán nem is sejtették, hogy a kortárs francia mozi emblematikus arca magyar származású, családi gyökerei a Terézvárosba nyúlnak. Nagypapa Kasso, a múlt század legendás karikaturistája volt, édesapja pedig 1956-ban vándorolt ki Pestről Párizsba.

Bártfai Gergely

„A szüleim filmesek. Ha pékek lettek volna, én is pék volnék. De filmesek, úgyhogy én is filmes lettem” – nyilatkozta egyszer, még pályája elején Mathieu Kassovitz. Ahogy mondani szokás, az anyatejjel szívta magába a filmézt. Filmes iskolába, egyetemre nem járt – minek is járt volna, hiszen mire leéretté szegített, már ismert színész volt. Kiskamaszként, alig tizenégy évesen debütált a Jövőre... ha minden jól megy című vígjátékban (1981), az azóta eltelt négy évtizedben pedig 32 produkcióban szerepelt. Imponáló a lista, elképesztő az a sokoldalúság, ami az ötvenhárom esztendő művészt jellemzi: munkái között van akcióthriller, történelmi dráma, vígjáték, krimi, sci-fi, romantikus mozi.

Párizs és Pest

Nem csak színészkedik, sokszor rendez, forgatókönyvet ír, narrátor, producer vagy vágó (az volt az édesanyja is). Otthonosan mozog francia, amerikai, brit, magyar vállalkozásokban is. Huszonevévesen A gyűlölet – a banlieue-ben, azaz a lepukkant francia külvárosi gettóban játszódó sötét thriller – hozta el neki a világhírt rendezőként. Sokkal könnyedebb műfaj, de szintén kultuszfilm lett az Amélie csodálatos élete, amelyben a címszereplő lány szerelmét alakítja – ezzel hódította meg a magyar mozilátogatók szívét is. Producere volt Hajdu Szabolcs Fehér tenyér című filmjének. Tévéorozatai közül kiemelkedik A legendák hivatala című kitűnő kémese, amelynek főszereplője és rendezője, és amelyet szinte folyamatosan műsoron tartanak magyar csatornák is.

Mathieu Kassovitz együtt dolgozott az Oscar-díjas hollywoodi nagygágyúval, Steven Spielberggel a München című filmben, amelynek egyik érdekessége, hogy sok jelenetét a magyar fővárosban forgatták, mondhatni: Budapest a München Párizsa. Vagy legalábbis olyan, amilyennek az amerikai rendező képzeletében a hetvenes évek Párizsát.

Kassovitz mindkét európai fővárosban otthonos: Párizsban született, 1967. augusztus 3-án, gyermekkorának iskolai szüneteit pedig Pesten töltötte a nagypapájánál. Szoros volt kettejük kapcsolata, a fiú szívesen nyaralt a számára egzotikus városban, bár meglepte, hogy mifelénk akkoriban még nemigen lehetett narancsot kapni nyáron. Lelkesen kísérte a nagypapát a Szecsckába, azaz a Széchenyi fürdőbe, a 36 fokos szabadtéri termálmedencében sakkozni a helyi öregekkel.

Kasso, a zseni

A nagypapa, a bécsi születésű Kassowitz Félix (1907–83) a pesti művészvilág jellegzetes alakja volt, az egyik legtöbbször foglalkoztatott magyar karikaturista és grafikus. Telerajzolta a Ludas Matyit és más lapokat, illusztrált könyveket, meséket, reklámokat, diafilmeket. Legendás pályatársa, Kaján Tibor zseninek tartotta, amiért „felismerte a népművészet és a karikatúraművészet rokonságát”. Határozott vonalú, letisztult rajzaihoz rendre karakteres mondanivaló társult. Márkanévvé lett szignója miatt csak úgy ismerjük: Kasso. Már ő is szerencsét próbált a francia fővárosban a múlt század derekán, a két világháború között. Sikere volt, rajzait több szatirikus lap publikálta.

Mégis visszatért, és hazánkban az elsők között készített animációs reklámfilmeket. Macskássy Gyulával és Halász Jánossal (aki később John Halas néven lett világhírű) megalapította a Coloriton nevű céget. Rövid fennállásuk alatt harmincnál több filmeckét gyártottak, pedig a negatívokat még Berlinbe kellett küldeniük kidolgozásra. A Nemzeti Filmintézet archívumában őrzött, nem egészen kétperces Boldog

király kincse című animáció (1936) annyira szellemes, hogy nem 85 év technológiai fejlődése miatt tűnik idejétmúltnak, hanem azért, mert cigarettát reklámoz.

Kassowitz Félix az avantgárd ismert figurája lett, Barcsay Jenő és Bálint Endre barátja. Zsidó származása miatt munkaszolgálatra rendelték be a vészkorszakban, de túlélte. „Régi kommunista volt, ahogy a háború előtt hozzá hasonlóan sok értelmiségi, de nem úgy képzelte el a dolgokat, ahogy azok az ötvenes években zajlottak” – emlékezett rá a fia egy interjúban. Rákosi idejében néha olyan gúnyrajzokat rendeltek tőle, amelyek miatt később szegyenkezett. 1956 után be sem lépett az új pártba, az MSZMP-be, onnantól kerülte a politikai témákat. Szívesebben tervezett film-, illetve reklámplakátokat, például a Divatcarnoknak és a Corvin Áruháznak. Röviddel azután, hogy az unokája megszületett Párizsban, életművét Munkácsy-díjjal ismerték el (1968).

Bevándorló batyuval

A levert forradalom után a grafikusművész tehetséges fia, Péter tizennyolc évesen elhagyta Magyarországot. A Ferdinánd híd lábánál, a Podmaniczky utcában nőtt fel, a nyilasterror idején álnéven bújta. Amikor a kommunista rezsim megtorlásaitól tartva elmenekült, franciául csak törve beszélt. Édesapja nyomdokain mégis a francia fővárosban telepedett le. Egy szál batyuval érkező bevándorlóként reménye sem volt bejutni az egyetemre, így filmgyári asszisztensnek szegődött el. Ám a vér nem vált vízzé a Szajna partján sem.

Peter (Pierre) Kassovitz előbb animációs filmeket készített, utána kisfilmek, riportok, dokumentumfilmek következtek. Úti filmeket forgatott dél-amerikai országokról, illetve európai városokról, Hamburgtól Velencéig. Idővel elismert producerré nőtte ki magát, majd elkezdett tévéjátékokat írni. A La guerre des insectes (Rovarok háborúja) politikai fikció, másik sorozata egy a maffia ellen harcoló bíróról szól. A Hazudós Jákob már mozifilm, a gettóban játszódik, részben Magyarországon, részben Lengyelországban forgatták. Édesapja, Kasso nagyon büszke volt rá.

Peter Kassovitz regényt is írt, az Ezeregy ok az elkeseredésre magyar fordításban is megjelent (2003). Nem meglepő, hogy élénken foglalkoztatta a család, a vérségi kötelékek problematikája. Önéletrajzi ihletésű hőse, Victor Guillbert ötvenes éveiben járó értelmiségi, egy jól menő számítástechnikai cég tulajdonosa. Sikeres ember letére szorongások gyötrik, küzd a démonaival, amikor egy váratlan vallomás felforgatja jól berendezett életét: apja a halálos ágyán elárulja neki, hogy örökre fogadott gyerek.

Fiáról, Mathieu-ről így beszélt 2005-ben: „Szerelem a színészi alakításait, bár nem hiszem, hogy valaha is Shakespeare-színésszé válna. Szerintem erre nem is vágyik. Nagyon merész, nagyon őszinte és hiteles. Úgy gondolom, hogy igazán azokat a

szerepeket alakítja jól, amelyek közel állnak hozzá, amelyekben saját személyiségét tudja felhasználni. Nagyszerű rendezőnek tartom, egyike azon keveseknek Franciaországban, akik egyebek mellett azért tudnak jó filmet csinálni, mert megvan a mesterségbeli tudásuk ahhoz, hogy a rendelkezésre álló eszközöket jól használják.”

Magyar bolondságok

Mathieu, a kivételes művészdinasztia harmadik generációs tagja azt mondja, sohasem érezte magát idegennek vagy kívülállónak Franciaországban. „Apám magyar, anyám francia, én teljesen franciának tartom magamat, egy franciának magyar-zsidó örökséggel. Mindenkinek fontos, hogy honnan származik.”

mazik. A szüleim belém nevelték a származásukat, és én kifejezetten örülök, hogy egy ilyen kulturális keverék lettem” – mesélte egy 2012-es interjúban, majd így folytatta: „Ez egy jó elegy, a magyar eredet mellé jól jön a francia lágyság. A magyar emberek túlságosan bolondok: apám is bolond, az összes barátja bolond, Sarkozy és a magyar kormány is az.”

Bizarr módon a másik magyar származású francia híresség, Nicolas Sarkozy országlása ábrándította ki hazájából. Úgy tartja, a franciák depressziósak lettek elnökségének „szörnyű” öt éve alatt (2007–12). A Guardian angol napilapnak ekkoriban azt mondta, már nem büszke rá, hogy franciának született. „Franciaország csodás, de korlátolt hely, nekem ebből a nálunk dívó, visszahúzó mentalitásból lett elegendő.” Torkig lett az országgal és filmiparával, a Twitteren nyomdafestéket nem tűrő szavakkal adott hangot frusztrációjának – azt írta, menjenek a p...ba a szar filmjeikkel –, és Amerikába költözött.

A tavaly befejezett, nálunk még nem látható The Way of the Windet (A szél útja) már az Egyesült Államokba forgatta, de van magyar vonatkozása is: Jézus Krisztust Röhrig Géza (Saul fia) alakítja benne.

”

Ez egy jó elegy, a magyar eredet mellé jól jön a francia lágyság. A magyar emberek túlságosan bolondok.

Mentik, ami menthető

A saját szemének is alig hisz az ember, ha végignézi a komolyabb cipőmentésekről készült „ilyen volt, ilyen lett fotókat” az Izabella és a Szófia utca sarkán lévő Nietsch-Hajmási cipésműhely közösségi oldalán. A kutyarágta, agyonnyúzott cipők már-már varázslatnak tűnő újjászületése mögött nem trükkök sora, hanem mesterszinten gyakorolt szaktudás, több mint százévnnyi, generációról generációra szálló tapasztalat áll.

Dobi Ágnes

A „dobja ki, ha nem tudjuk megjavítani” szlogen híven tükrözi azt a munkaszemléletet, amelyet a családi vállalkozás tulajdonosai és alkalmazottai magukénak vallanak. „Számunkra természetes, belülről fakadó kényszer, hogy vállalásainknak magas szakmai színvonalon tegyünk eleget” – hangsúlyozza a műhely doyenje, Hajmási Ibolyka. Állítását támasztja alá az az ebben a szférában teljesen szokatlan jelenség, hogy az általuk elvégzett javításokra három hónap garanciát nyújtanak.

Tisztességes üzletpolitika

„Ahogy a jelmondatunk állítja, amit csak lehetséges, tényleg meg tudunk és meg is akarunk javítani. Nemcsak a tisztesség, de a józan üzleti érdek is azt kívánja, hogy soha ne csapjunk be a vevőinket. Többnyire csak akkor mondunk nemet, ha nem vagyunk biztosak abban, hogy a végeredmény jó és tartós lesz. Ha a kuncsaft mégis ragaszkodik hozzá, hogy tegyünk egy próbát, nekiveselkedünk, de az elvégzett munkáért nem tudunk felelősséget vállalni” – egészíti ki üzletpolitikájuk egyik alapvetését Ibolyka fia, Nietsch Róbert, a műhely vezetője.

Beszélgetés közben kiderül róla, hogy mivel belecsüszte ebbe a világba, ezért meglehetősen jól ismeri, az évek során jó néhány fogást ellesett, de az ötfős csapatban ő az egyetlen, akinek nem ez a tanult mestersége. Pár évvel édesapja halála után marketinges munkáját feladva állt a műhely élére. „Természetesen a javítást a profikra bízom, az én feladatkörömbe a beszerzés, az eladás, a javítandó lábbelik átvétele, az

elkészültek átadása, a cég üzleti ügyeinek intézése tartozik” – foglalja össze röviden a tennivalóit.

Jutalék a cipőevőknek

Elmondása szerint sok újítást, fejlesztést is bevezetett. A kutyarágtacipő-akció is az ő találmánya. Az a kuncsaft, aki ilyen cipőt hoz javításra, egy jutalomfalat kupont kap, amit a sarki kisállat-kereskedésben lehet beváltani. „A mi vizslánk értelmes, okos kutya, cipő helyett mindig a könyveket ette meg. Ami a könyvespolcon alul volt, azt mind kiolvasta!” – meséli Ibolyka kacagva.

Róbert érdeme az is, hogy ma már a javítás mellett jó minőségű cipőápoló szerek, kiegészítők, betétek, fűzők, sámfák, sarokemelők és egyéb kellékek forgalmazásával is foglalkoznak, amelyek nemcsak személyesen, de a webshopjukban is megvásárolhatók. Láthatóan büszke arra, hogy apai ágon a Nietschek több mint 110, anyai ágon a Hajmásiak éppen 100 esztendeje vannak jelen a cipésszakmában.

Honlapjuk, közösségi oldaluk információkban olyan gazdag és professzionális, hogy az egy nagy cégnek is becsületére válna. A hozzájuk betérőket sem a cipésműhelyek megszokott képe fogadja, az eladótérben nemcsak vásárolhatnak vagy leadhatják a javításra hozott cipőket, táskákat, öveket, de a gondosan elrendezett tárgyakból, mesterlevelekből, újságcikkekből megismerhetik a cipézdinasztia történetét is.

Édesanyja és a többi mester birodalma a színpad mögött, a belső térben található. A múlt és a jelen itt is jól megfér egymással, a régi szerszámok mellett meg-

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

találhatók a korszerű eszközök is. A táskák, övek, cipők felsőrészének hibáit Hajmási Ibolyka és a tűzőnő, Eszter hozza helyre, a talp, a sarok rendbetétele Benedik Tibor cipészre marad.

Ki tud többet a cipőről?

A felvetésre, hogy a javítómunka talán nagyobb tudást igényel, mint maga a női, férfi- vagy gyerekcipőkre specializálódott cipőkészítés, Ibolyka nevetve válaszolja: „Egy jó szakember mindkettőhöz ért. A mi műhelyünkbe a papucstól a bakancson, a sport-, a gyógy-, a férfi- és női félcipőkön, szandálon át a csizmaig mindenféle lábbeli megfordul. Táskákat, öveget, de még hokikesztyűket is javítunk. Én felsőrész-készítő vagyok, a mesterség mindkét ágát azóta űzöm, amióta elvégeztem az iskolát. Bár amióta a férjem meghalt, már nem csinálunk új cipőket. Ez utóbbi tevékenység csillaga már amúgy is leáldozóban van. Jó ideje a lábbelik javarészt gyárakban készülnek, a kézműves cipészek már kevesebben vannak a javítással foglalkozóknál is, pedig belőlük sincs sok. Ráadásul egy részük dilettáns kókler, elég gyakran hoznak hozzánk olyan cipőt, amit valaki javítás címén már alaposan elfuserált. A mi időnkben még mindent meg kellett tanulni. Volt egy mesterem, aki, ha valamit elszúrtak a »nagyok«, azt mindig velünk, tanulókkal hozta helyre. Közben azt ismételtette, ebből tanulunk a legtöbbet, mert nemcsak az egyes folyamatokat látjuk, hanem azt is, hogy mi az, amit nem szabad csinálni” – idézi fel a régi időket.

Megszívlelendő tanácsok

- *Bőrcipőre soha nem szabad impregnáló spray-t fújni, a lábbelinket úgy tehetjük vízállóvá, ha cipőbalzsammal vagy méhviasszal bekenjük, majd miután beszívta a bőr, puha ronggyal vagy kefével kifényesítjük. Az impregnálószerek sport- és velőrcipőkre valók. A műbőrből készült lábbeliknek sem tesz jót, mert elveszíthetik a fényüket és mattak lehetnek.*
- *Kisgyerekeket hatéves korukig bűn kéreg nélküli, nyitott cipőben járatni, mert a fejlődésben lévő lábnak szüksége van a kéreg tartására. Ebben a korban a szandál viselése gerincferdülést, lúdtalpat okozhat.*
- *Bőrcipőre soha ne használjunk szilikonos szivacsos gyorsfényező, mert kiszárítja a bőrt.*
- *A cipőtágítást bizzuk szakemberre, a boltban kapható spray-k maradandó foltot okozhatnak.*
- *Soha ne mossunk lábbelit mosógépben.*
- *Ha a cipőnek bármilyen kis hibája van, azonnal szakemberhez kell vinni. A szakadt, kopott sarkú cipőnek épp olyan rossz az üzenete, mint a gyászkeretes körömnek.*

„Fogalmam sincs” – vágja rá azonnal a kérdésre, hogy hány cipőt javított életében. „Húszat, harmincat csinász meg naponta, azt kell megszorozni több mint hatvan évvel, nagyjából félmillió” – siet édesanyja segítségére Róbert. „Ne túlozzunk – replikázik tréfásan Ibolyka –, 61 éve csak az iskolát kezdtem, még csak 58 éve vagyok cipész. Egyezünk ki több százezerben” – zárja rövidre a számháborút.

Vegyél másikat?!

Hatvan év alatt nagyot fordult a világ. Valamikor egy parasztember még két cipővel húzta ki a felnőttkorát. „Én vidéken nőttem fel, azok a bilgeri csizmák, amelyeket édesapám készített, egy életre szóltak. Persze akkor még voltak olyan bőrok is, például a durábel, amelyek elnyúthatatlanok voltak. Ma már ilyenek nem nagyon léteznek. Pár éve egy kuncaftunk behozott egy durábel bőrből készült csizmát, amelyet a nagyapája tűzérként az első világháborúban viselt. Még mindig csizma volt!” – meséli Ibolyka.

„A mostani, műanyagból meg kamubőrökből készült cipők jó, ha javítás nélkül egy évet kibírnak. A gyártók nem abban érdekeltek, hogy termékeik tartósak legyenek” – toldja meg Róbert.

„Pedig a nőkre mindig számíthatnak, főleg, amíg fiatalok, feltétel nélkül követik a divatot. Nem kell, hogy tönkremenjen, akkor is megveszik a legújabb trend diktálta topánkákat – mondja Ibolyka, aki számára a férje egykor nagyon sok cipőt készített, ezek nemcsak szépek, de kényelmesek és tartósak is. – Manapság a cipő márkája nem jelent minőségi garanciát. Az echte bőrként eladott, márkás cipőknél is megtapasztaltuk, hogy amikor javításkor szétbontottuk, azok az alkatrészek, amelyek nem látszanak, nem bőrből, hanem papírból vagy műanyagból voltak. Túl azon, hogy a ragasztás elengedhet, a sport- vagy vászoncipőket éppen azért nem szabad mosógépbe kimosni, mert a kérgük és a branzol (fára foglaló talpbetét) papírból van és szétázik. Jó cipőt csak kiváló alapanyagból lehet készíteni. Én azt nevezem jó cipőnek, aminek minden porcikája bőr” – teszi hozzá.

HIRDETÉS

TELEFONOSOKAT KERESÜNK!

► NYUGDÍJASOK, TAPASZTALATTAL JELENTKEZŐK ELŐNYBEN

► MUNKAI DŐ: MEGBESZÉLÉS SZERINT

► BÉREZÉS: 1000-2500 FT/ÓRA, HETI KIFIZETÉS

► BETANULÁS UTÁN AKÁR OTTHONRÓL IS VÉGEZHETŐ A MUNKA

► JELENTKEZÉS SZEMÉLYES MEGBESZÉLÉSRE

TELEFONON: 30/7979-202

Fűszeres, illatos, ezerféle

Huszonhat éve él Magyarországon, Budapesten, Terézvárosban, ahol nyolc éve indította el a Haveli indiai éttermet Charanjeet Kumar. A tágas, keleties hangulatú vendéglátóhely a Kodály köröndön van, mégsem túl szembeötlő: végeérhetetlen felújítás zajlik az állig felállványozott bérházban, amelynek utcafrontját foglalja el a vendéglő.

Az utóbbi egy-másfél év a Haveliben sem arról szólt, hogy ki találja meg gyorsan és könnyen az éttermet – küzdelmes, nehéz időszak van az étterem mögött (de mögötte van-e?). „Bő egy évvel ezelőttig rengeteg rendezvényt tartottunk, külső kitelepülésen, szállodákban, kirándulóhajókon, 6-700 személyre készítettünk indiai menüsorokat, most ebből nincs semmi” – válaszolja a helyzetet Charanjeet Kumar tulajdonos, de azt is hozzáteszi, hogy a házhoz szállítás már a nyitás óta népszerű szolgáltatás, a járvány alatt is ez segített életben tartani a helyet.

Kétszáz étel

Charanjeet Kumar a földrésznyi ország északi feléről származik, így az általa kitalált étterem is ennek a régiónak a konyháját kínálja – természetesen autentikus, indiai szakács főztjének segítségével. És hogy milyen az észak-indiai konyha? Fűszeres, illatos, ezerféle és varázslatos. A középpontjában a

híres tandoori kemencéből kikerülő ételek vannak, illetve ez nem is teljesen pontos, mert a Magyarországon is nagy kultusznak örvendő naan kenyerek nem a tandoori kemencében, hanem annak forró falára tapasztva készülnek. A Haveliben is jó néhány verzió megkóstolható az abbahagyhatatlanul finom, forró és foszlós péksüteményből. Vajas, fokhagymás, húsos, zöldséges, többretegű, sokmagvas, hagymás, sőt még mentás változat is van belőle. És indiai sajtos, mogyorókrémes, fűszeres paradicsomos, csilis, burgonyás, bárányhúsos, szóval tényleg komoly a felhozatal.

A Haveli közel kétszázféle indiai ételt kínál egzotikus fűszerekkel, kemencés sülttel és persze a legendás indiai szószos ételekkel, currykkel, valamint a speciális rizses fogásokkal, a biryanival. Utóbbiból van csirkés, báránys, rákos és vegetáriánus is. A sok zöldség használata, a húsmentes ételek széles kínálata ősi hagyománya az indiai gasztronómiának, ennek megfelelően a Haveli is sokféle vegetáriánus fogást tart étlapon. Ezek között népszerű a

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN /KÉPSZERKESZTŐSÉG

”

A szárnyasból készült ételben egy grandiózus, húsos pulykanyakrészlet és egy csirkeszárny képviseli a húsfrontot, míg a marhahúslevesben vajpuhára, rezgősre főtt, falatnyi kockákra vágott marhalábszár adja az ízvilág gerincét.

fekele lencséből készült leves, a dahl vagy a hosszú „boszorkányujjakra” hasonlító okra nevű zöldség, amelyet olajban sütve, hagymásan készítenek el.

Komoly rajongótáboruk van

„A tandoori csirke a nagy klasszikus, abból rengeteg fogy, a madras csirkecurry, a tikka masala (fűszeres paradicsommártásban készülő húсок) is a kedvencek között szerepel, csakúgy, mint a hely egyik specialitása, a vajás csirke” – mondja Charanjeet Kumar. Az étteremnek komoly rajongótáboruk van, rengeteg a törzsvendég, akik a kényszerű bezárás alatt házhöz rendelték kedvenceiket. A környéken sok az iroda, a követségi épület, így a vendégkör színes, és a turisták hiányában is nagy igény mutatkozik a fűszeres indiai

fogásokra. A zavarba ejtően bőséges à la carte étlap mellett van ebédmenü, ami öt tételből áll, naannel, rizzsel, levessel és húsos vagy vegetáriánus főétellel.

Nagyon odafigyelnek arra, hogy minden autentikus legyen, leginkább a sokat emlegetett keleti fűszerek beszerzése kulcsfontosságú: ezeket részben indiai szaküzletből, szükség szerint pedig Bécsből vagy Németországból hozzák be. Ha indiai étteremről beszélünk, muszáj szóba hozni a mangó lassit, a világ egyik legfinomabb hűsítő italát, ami a Haveliben is elérhető, de otthon is kikeverhető: a mangóhoz joghurtot, cukrot, rózsavizet kell adni és összeturmixolni. Szinte méltatlan, hogy egy ennyire kiváló nedű ilyen egyszerű legyen. „És ha már mangó, érdemes megkóstolni a mangós csirkénket is, kiváló étel” – hívja fel a figyelmet búcsúzóul Charanjeet Kumar.

BK

Mire jó a laborvizsgálat?

A laborvizsgálatok célja bizonyos betegségeket megelőző kórállapotok, ezekre hajlamosító tényezők, tünetmentes betegségek vagy a panaszos, tünetes ember betegségének, illetve ismert és kezelt betegségek talaján kialakuló szövődmények időben való felismerése, diagnózisa.

Az adott céltól (megelőzés, felismerés, illetve gondozás), kórelőzménytől, kórállapotoktól, panaszoktól és tünetektől egyaránt függ a kért labor típusa, valamint a vérvétel gyakorisága.

A rutin-laborvizsgálat (teljes vérkép) alapvető szervek működéséről informál, a vér alkos elemeinek mennyiségi és minőségi összetételéről, az ionokról (Na+, K+, Cl-, Ca2+, Mg2+), az esetleges gyulladás paramétereiről (pl. fehérvérsejt, szüllyedés, CRP, ferritin), a vércukor szintjéről (emelkedett érték esetén HbA1c), a vérzsírok mennyiségéről (triglicerid, koleszterin, HDL-koleszterin, LDL-koleszterin),

a szérumhúgysavról, a májfunkcióról (GOT, GPT, GGT, ALP, összbilirubin), a vesefunkcióról (kreatinin, karbamid, eGFR) ad képet.

A teljes vizeletvizsgálat során a protrombin (INR) fontos lehet egyes véralvadástgátló gyógyszer szedő betegek esetén kontroll céljából is. A laborvizsgálatok kapcsán általános ajánlások is ismertek, de természetesen minden páciens esetén egyéni mérlegelésre van szükség.

Általánosan 50 éves korig öt-, ezt követően 2-3 évente, kockázati csoportba tartozók esetén évente javasolt a vérvétel, kóros labor-eltérés esetén célszerű 3-6 havonta kontrollálni. Ajánlott a nők évenkénti pajzsmirigyhormon-vizsgálata, anamnézistől függően esetleg sűrűbben is. Egy adott kórkép kezelése során terápiaváltás, -módosítás esetén is ismételt laborvizsgálatra lehet szükség.

DR. SZELÉNYI ANDREA
Fromm Pál-díjas háziorvos

ZÖLD TÁRSAINK

Támadás a balkonon

Fel kell készülni arra, hogy a kertekhez hasonlóan a balkonon dédelgetett növényeket is kártevők és betegségek fenyegetik. Mielőtt a vegyszerekhez nyúlunk, érdemes szelidebb, természetes vagy biokertészetekben alkalmazott módszereket kipróbálni.

A legegyszerűbben felismerhető kártevő a rózsáktól kezdve a hibiszkuszon, paradicsomon át a leanderig több növényen gyakran előforduló levéltetű. Ezek a mindössze egy-három milliméteres, szárnyas és szárnyatlan, áttetsző, zöld vagy fekete, a növények életerejét elszívó élősködők telepekben élnek, rendkívül gyorsan elszaporodnak, a megszállt növény környezetében lévő minden más virágra, dísz- és haszonnövényre rövid idő alatt áttelepülnek. Ráadásul olyan baktériumok és vírusok hordozói is lehetnek, amelyek elpusztítják a növényeket.

Megjelenésükről nemcsak az összesodródo vagy eltorzuló formájú levelek, hanem a velük szimbiózisban élő, az általuk kiválasztott, mézharmatra odaseregülő hangyák és a növényen lebzselő katicák is árulkodnak. Hatékony szer a tetvek ellen a szódbikarbóna, amely a különböző atkákat is elpusztítja. Egy kávéskanálnyi szódbikarbónát egy liter vízben kell feloldani, majd a növény leveleire permetezni.

Makacsabb esetekben keverjünk félliternyi vízbe két evőkanál cukrot, ugyanennyi szódbikarbónát, mosogatószert és ecetet.

Bevált házi szer a csalán- vagy a fokhagymalé és a kamillakivonat is. Mivel ezek a parányi, ám igen kártékony élősködők a levendulát, a büdöskét, a zsászat kifejezetten utálják, így növénytársítással is védekezhünk ellenük. De a földbe dugott banánhéjnak is elrettentő ereje van.

Csapadékos időben könnyen terjednek a különféle gombabetegségek, ezeket gyakran magunk idézzük elő túllöntözéssel. A pangó víz miatti talaj gombafertőzése gyökérrothadást idéz elő, amelynek első jele, hogy a levelek megfonnyadnak, a színük sárgára, majd barnára változik. A beteg növényt ki kell ven-

ni a cserépből, vízszaggal el kell távolítani róla az összes földet és a felpuhult gyökérszereket, majd a rothadásnak indult szárazakat és leveleket le kell vágni. Újraültetés után a növényt vissza kell metszeni, ezt követően egy liter vízbe egy teáskanálnyi valódi örölt ceyloni fahéjat kell áztatni. Nyolc-tíz órás állás után a leszűrt fahéjas lével a növény földjét finoman meg kell permetezni.

Kártékony rovarok ellen hatásos szer az alaposan összezúzott erős paprika. Többféle módon alkalmazhatjuk. A legegyszerűbb, ha öt-hat méregerős csilipaprikát apró darabokra vágva egy éjszakán át fél pohár vízben áztatunk, majd egy liter vízzel felhígítjuk és permetléként használjuk. A permetezést 2-3 hetente célszerű megismételni.

GYEREKKEL AZ ÉLET

Oroszlán- és csillagvadászaton

Tudták, hogy Budapest belvárosában az utóbbi 100-150 évben elszaporodtak az oroszlánok? Sőt, kígyók, rókák, szárnyas griffek is bármikor keresztelhetik az útjukat, ha jól figyelnek! Elég csak nyitott szemmel végigsétálni a városban, hogy az megmutassa fenevadarcát.

A különböző sétaszervező vállalkozások egyre több családnak szabott felfedezőtúrát ajánlanak, amelyeken a szokásos kultúrtörténeti fókuszú idegenvezetésen túl interaktív játékos vadlással várják az érdeklődőket. Az Imagine Budapestnek többek között van egy kifejezetten Terézvárosra specializált Vadlestúrája, amelyen terézvárosi állatok és más furcsa lények nyomába lehet eredni – igaz, nem puskával, csak távcsövekkel. A túra hátránya, hogy nem hirdetik meg fix időpontra, hanem jelentkezés alapján indítják, de egy baráti társaság vagy egy nagyobb család kedvéért, előre egyeztetett kondíciókkal (imagebp.hu) bármikor szívesen sort kerítenek a szervezők a Balett Intézet egykori épületétől induló terézvárosi vadlesre.

A Sétaműhely ezzel szemben május 30-án 10 órakor, illetve júniusban is több alkalommal (setamuhely.hu) egyéni jelentkezőket és

családokat is vár egy kis oroszlánvadászatra, amely Terézvárosból kitekint, de oroszlánokból a szomszédos kerületekben sincs hiány. A túra ráadásul egyszerre felnőtt- és gyerekbarát: amíg a kicsik Pampalini, a nagy vadász segítségével több mint egy tucat kőoroszlánt levadásznak a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtártól (innen indul a túra) a Vörösmarty térig számtalan épületről és megismerik a híres magyar vadászok oroszlános kalandjait, addig a felnőttek és a nagyobb gyerekek kultúrtörténeti érdekességeket hallgathatnak oroszlánokat szelídítő szentekről, hírhedt állatidomárokról és a második világháború idején föld alatt bolyongó vadakról. A nagyjából

kétórás sétán babakocsival és kerekesszéssel is kényelmesen részt lehet venni, és mivel szabadtéri, vakcinaigazolvány sem kell hozzá.

Aki szívesen kalandozna a valódi természetben, azt várja a Normafa és a Csillagda, ahol a felfedezésre váró lények és jelenségek határa szó szerint a csillagos ég. A Hosszúlépés. Járunk? által szervezett, Csak pontosan, szépen címet viselő sétát inkább nagyobbbacska gyerekekre és felnőttekre szabták, de csak azért, mert itt inkább a mesélés, és csak kevésbé az interakció a hangsúlyos. Az érdeklődők a túra során megismerkedhetnek az óriási parkban álló három csillagvizsgáló kupolával és a bennük működő műszerekkel, kinyílik és elfordul a fejük fölött a többtonnás tetőszerkezet, beléphetnek a meridián épületbe, ahonnan a MÁV évtizedekig kapta a pontos időt és azt is megtudhatják, mi az a fűthető kabát, illetve mire való az észlelődivány. A szintén kétórás kaland az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Konkoly-Thege Miklós Csillagászati Intézete elől indul, májusban három alkalommal: 16-án 10 és 13 órakor, valamint május 23-án 10 órakor. Kizárólag vakcinaigazolvánnyal lehet részt venni rajta!

CSO

HIRDETÉS

Eötvös10

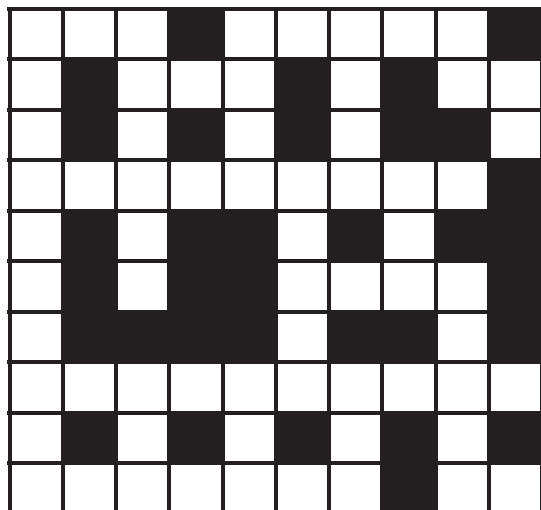
A kultúra motorja

Találkozunk egész nyáron
Terézvárosban, a Hunyadi téren!

www.eotvos10.hu

TEKERVÉNYES

- BEÍRANDÓK:** Bűn Szem Levegős
2 betűs szavak: Éra **5 betűs szavak:** Cövek Szánalmas
 Ki Név Cövek Szánalmas
 Őr Sűg Húsít **9 betűs szavak:**
 Ró Tus Lehűz Becsomagol
 Tő **4 betűs szavak:** **6 betűs szavak:** Gonosztevő
3 betűs szavak: Haza Néhány
 Arc Hecc **7 betűs szavak:**

SUDOKU

				8	A	C		D	2	1	3		B	
	C	F	2											6
			3	F	4		2	B		A		0		
		8					6	C			4		1	7
				D	E	A			3	7	5			
8			1	5				D			9	7		6
2	4				8				A			1	F	
	5		7	6	9				F	C				D E
	2	B					4	9	7	D				3
	0	6	F				D				8		5	
			9			3		5				B		
						5			1	0	E	9		A
C					6				1			8		
			6					0			A		E	9
3			8	4				B	E	5				
7	9							E					6	3

SKANDI

*	↙	Az aljárja Internetes kereső	... Miklós, építész	3. zenei törzshang	↘	Horvát olajcég Szamóca	↙	Ablakot árnyékoló fáracs Newton	↘	Liget Kiütés a boxban	↙	Szem, névmás Étek	Rostos növény	*	
Marcus Aurelius idézet 1. rész	→													L	
*	→	Orosz folyó Idézet 2. rész		Egyik szülő Csiga szarva	→			Románia autójele				Talál Hasad			
Vízszintes lárolóhely ... Ryan, színész	→				→	Női magazin Akkurátus					→	... Russo, színész			
↙			Ókori lábbeli	→				Foglár		→	... Sheeran, énekes		Neutron	→	
Dániel László Pite angolul	→		Hamis	→		Óvezet	Névelő		*	→	Sean ..., színész Részese				
↙	→		Pompás Horvát sziget	→						→	Ebred		Jód Brinkmann professzor fia	→	
Giga Hal petéje	→	Reni más- sahangzói		Testhelyzet	→			Tó angolul	→	Juttat Történet			Kun vége! Mezőn élő rágcsáló	→	
↙	→			O.N.	→		Borít Hibázik					→	Friss	→	
Ruha a felsőtesten	→			Nem lúgos Jómagam	→					→	Hegycsúcs Slab része!				
Spanyol- ország autójele	→	Ittrium	Egyik vitamin neve	→	Gramm	Cicomás Rövid ma- gánhangzó						→	Nitrogén	Kambodzsa autójele	*
*	G	→													*

REJTVÉNYNYERTESEK Az április 28-án megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: **Hornok Józsefné**. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. május 19-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a +36 70 445 4245-ös telefonszámon előzetes egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Eötvös utca 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Védőoltást megkaptam. Hívjon bizalommal! Telefon: 06-20-980-3957

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőség, precíz munka, mérsékelt árakon. (Alapítva: 1998) Csapó György. Tel.: 06-31-780-6430, 061-229-5694 festesma.iwk.hu

Közös képviselő, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

Gyűjteményem kiegészítésére vásárolok készpénzért kis és nagy hanglemezeket, műsoros kazettákat. Hívjon bizalommal: 06203632050

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap! 06-20-9-600-600

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30-447-36-03

Régóta dolgozom a pedikűrös szakmában. Kimegyek házhoz is. Keressen bizalommal. Ár: 4000 Ft. 06-30/445-38-76

STUDIO ANTIKVÁRIUM díjmentes kiszállással és azonnali elszállítással készpénzért vásárol régi és új könyveket, teljes könyvtárakat, térképeket, metszeteket, kéziratokat, képes levelezőlapokat, festményeket, porcelánokat, egyéb régiségeket, teljes hagyatékot. Tel.: 06(1)312-62-94; 06-30-941-2484.

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség.

Terézváros

TERÉZVÁROSBAN ESZEM-ISZOM VÁLASZD A HELYIT, LAKJUNK JÓL!

A Terézváros magazin ingyenes kuponmegjelentetési lehetőséget biztosít a kerületben működő vendéglátóhelyeknek.

További információ a toreki.milan@terezvaros.hu e-mail címen kérhető.

KUPON

BAKEGÉR BOROZÓ

Budapest, Jókai utca 4.

Kettő korsó vagy pohár Arany Ászok sör megrendelése esetén

**A HARMADIK SÖRT
AJÁNDÉKBA ADJUK**

a kupon ellenében.

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.05.10. - 2021.06.10.

KUPON

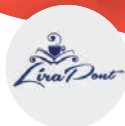
EL CANONAZO DE LA HABANA

Budapest, Ó utca 24-26.

**15%
KEDVEZMÉNY**

a kupon felmutatójának

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.05.10. - 2021.05.17.

KUPON

LÍRA-PONT

Budapest, Hunyadi tér park

**10%
KEDVEZMÉNY**

a számla végösszegéből

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.05.12. - 2021.06.15.

KUPON

ZING BURGER OKTOGON

Budapest, Teréz körút 20.

Burger és hasábburgonya vásárlása mellé

**+1 DB PEPSI TERMÉKET
ADUNK AJÁNDÉKBA**

(alkalmanként és helyszíni vásárlás esetén).

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.05.10. - 2021.06.30.

KUPON

MEATING POINT

Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 25.

**10%
KEDVEZMÉNY**

a vásárlás végösszegéből.

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.05.10. - 2021.05.31.

KUPON

MADHOUSE

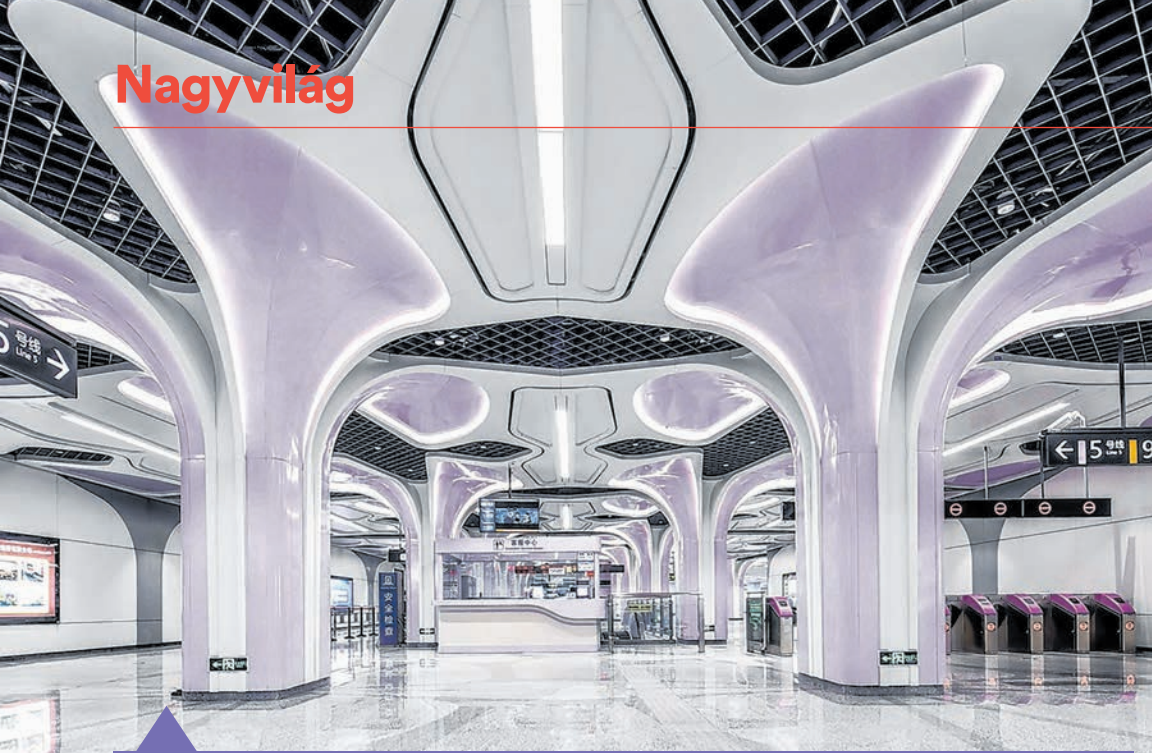
1061 Budapest, Anker köz 1-3.

A kupon felmutatása

**20%-os
KEDVEZMÉNYRE**

jogosít a számla végösszegéből
(kivéve az ebédmenü és akciós termékek)

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.05.10. - 2021.06.15.

UTAZÁS A JÖVŐBE. Átadták Szecsua fővárosa, Csengtu első, teljesen automatizált metróvonalát, ahol egyetlen ember sem dolgozik. Az öt évig épült, 22 kilométeres szakaszon az önműködő metrókocsik az 5G-s mobilhálózaton kommunikálnak egymással, a jegyeladást és az ellenőrzést is automaták végzik. Az állomások dizájnya is lenyűgözően futurisztikus, mintha a jövőbe utaznánk, miközben a sejtes térbeli szerkezetek a selyemszövés helyi hagyományát idézik meg modern formában.

NEGYVEN NAPOT TÖLTÖTT

egy barlang mélyén természetes fény, óra és telefon nélkül 15 francia önkéntes, akik ezalatt csak egymással beszélgethettek. A Deep Time kísérletben azt vizsgálták, elvesztik-e az időérzéküket a kalandorok, miközben feladatokat kellett megoldaniuk, és magukat ellátni, dinamóval áramot fejleszteni, vizet húzni egy kútból. Az extrém izoláció emberekre gyakorolt hatásait a pandémia miatt kutatják, mivel világszerte milliókat érint kisebb-nagyobb mértékben a bezártság, az elszigeteltség.

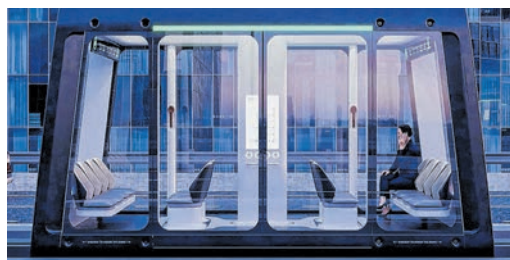
LÉGKONDI NYAKLÁNC HELYETT.

Nem mindenki bírja a nagy hőséget, a Sony pedig rájuk gondolva fejlesztette ki a hordható zseb-légkondit, amely nyakba akasztva, egy póló vagy ing alá felvéve közvetlenül a testet hűti. Egy töltéssel 2-3 órán át tud kellemesen hűsíteni, akár 13 fokkal csökkentve a hőérzetet. A súlya csupán 80 gramm és útközben, mobiltelefonról is tölthető. Az elsőként Japánban piacra dobott készülék ára átszámítva 36 ezer forint, és kapható hozzá nyakban zsebes atlétatrikó is 5 ezerért.

Természetes hangfürdő

Azt régóta tudjuk, hogy a természetben töltött idő jót tesz a testnek és a léleknek. Amerikai tudósok most azt is megvizsgálták, hogy a természet hangjai milyen hatást fejtenek ki ránk, és arra jutottak, hogy még felvételtől hallgatva is segítenek az egészség megőrzésében: csillapítják a fájdalmat, javítják a hangulatot, serkentik az agyműködést, fokozzák a kreativitást, elősegítik a mély és pihentető alvást. A madárcsicsergés például csökkenti a stressz-szintet, a vízcso bogás ellazítja a testet és lecsendesíti az elmét. Aki teheti, próbálja ki az „erdőfürdőzés” japán rituáléját, és néma csendben menjen sétálni a természetbe, ne hallgasson zenét és ne is beszélgesse közben, hogy elmerülhessen a természet tiszta hangjaiban és élvezze ezek jótékony hatását.

FORRADALMASÍTHATJA a nagyvárosi közlekedést az orosz önvezető, elektromos városi monovasút, amelyet a meglévő utak közé is be lehet építeni, így a nehezen összeköthető városrészek között is csatlakozásokat teremt. Egy kocsijában (kabinjában) csak tíz ember fér el kényelmesen, de a pandémiás helyzetben ez talán még előny is. A kis kabinok függő, egy sínen bármelyik irányba suhanhatnak, szenzorok és algoritmusok segítségével önmagukat irányítják, észlelik az akadályokat, valamint a megállókat. Moszkvában már jó néhány intelligens jármű és utazássegítő alkalmazás prototípusát tesztelik, a város 15 éven belül világelső szeretne lenni a tömegközlekedési innovációk terén.

Az oldalt összeállította:
Bálint Orsolya

BETONBÓL BIOSZFÉRÁT VARÁZSOL

izraeli tengerbiológusok találmánya, az ECOConcrete. A tengerparti gátak, kikötők, hidak többsége a mai napig betonból készül, ami tönkreteszi a természetes flórát és faunát, ráadásul elbontani is nehéz és költséges őket. A környezetbarát „biobörrel” csak bevonják a betont, és megtelepedhetnek rajta az algák, moszatok, amelyek odavonnák a kis halakat, azok a nagy halakat és így tovább. Kis idő után a beton kizöldül, így természetes tengerpartnak hat. Az eljárás a tengerszint-emelkedés veszélyei ellen is véd, már tesztelik Új-Zélandtól az Egyesült Államokon át Hollandiáig.